

STUDENTEN WEEKBLAD

10^e Jaargang.
No. 10.

HOOFDREDACTEUR: CH. E. DUTILH.
REDACTEURS: A. E. M. J. HANLO, J. B. A. KESSLER,
G. P. NIJHOFF, R. A. D. CORT VAN DER LINDEN.

Donderdag
5 Dec. '07.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September. De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

J. WALTMAN JR.
UITGEVER + DELFT

Inzendingen te bezorgen vóór Dinsdagmiddag 4 uur aan het Redactie-adres: Vlamingstraat 34; daarna en slechts dan, wanneer toch opname in het eerstvolgend nummer gewenscht is, aan dat van den hoofdredacteur: Oude Delft 210.

Eerstvolgende REDACTIEVERGADERING op het Bureau van de Redactie, Vlamingstraat 34 Dinsdag 10 December, des middags om 4 uur.

Inhoud.

- Oordeel over de antwoorden op de prijsvragen 1906. Studiebelenen.
- Toespraak, gehouden door den heer W. H. van Leeuwen, President van den Senaat van het D. S. C.
- Rede, gehouden door den heer G. M. van der Wijck, President der Sociëteit Phoenix.
- Handleidingen-Vereeniging.
- Aan den heer W. C. Korthals Altes, door G. J. Laman Trip. Odinfeesten.
- Vrije Studie, door R. V.
- Vrije Studie, door J. B. A. Kessler.
- Uit Boeken en Tijdschriften, door V. B.
- Studenten Kaderbond, door Seyffardt.
- Waarom een Studenten Kaderbond? door A. L. W. Seyffardt.
- Spoorwegklacht, door K.
- De wereld om, XIII, door J. W. G. J. Hz.
- Boekbesprekingen.
- Berichten en mededeelingen.
- Ontvangen Boeken.
- Agenda.

— OORDEEL —

over de
ANTWOORDEN OP DE PRIJSVRAGEN,
die in de maand October 1906

door
DEN SENAAAT DER TECHNISCHE HOOGESCHOOL TE DELFT
zijn uitgeschreven
ingevolge Art. 39 der Hooger-Onderwijswet.

Bij de Afdeeling der Algemeene Wetenschappen kwam op de prijsvraag:

Men verlangt:

- 1°. „eene teekening van een stadsgezicht, uit te voeren als aquarel, pentteekening, potlood-, „crayon- of pastelteekening, naar keuze van den „inzender, waarop een nader aangegeven, uit „een kunsthistorisch oogpunt belangrijk gebouw „als hoofdmotief voorkomt. De perspectivische „teekening moet zonder constructieve of photo- „grafische hulpmiddelen ter plaatse zelve naar „de natuur worden geteekend”.
- 2°. „Een of ander belangrijk detail van de aange- „geven gebouwen, hetzij een sculpturaal onder- „deel, eene travée van een gevel, fragment van „een toren, te teekenen en op te werken naar „keuze van den inzender, doch zoodanig, dat „uit de details grondige vormenkennis blijkt”.
- 3°. „Een situatieschets van het geteekende stadsdeel, „waarop het standpunt van den teekenaar is „aangegeven, wordt eveneens verlangd”.

één antwoord onder het motto „Fléhité”.

De Afdeeling is van oordeel, dat de teekeningen en wat de opvatting en wat de uitvoering betreft, slechts middelmatig kunnen worden genoemd. De teekenaar beschikt nog niet over eene vaardige hand; bovendien zijn vele en grove

perspectivische tekortkomingen aan te wijzen. De details verraden een gebrekkige vormenkennis en weinig routine.

De arbeid van den inzender is niet belangrijk genoeg om voor eene bekroning in aanmerking te kunnen komen.

Op de overige prijsvragen is geen antwoord ingekomen.

STUDIEBELANGEN.

Het artikel, in het vorig S. W., onder dit hoofd opgenomen, moet als officieele mededeeling der C. C. beschouwd worden.

De C. C. maakt de ingeschrevenen er opmerkzaam op dat het thans, in verband met de regeling harer werkzaamheden, de meest geschikte tijd is kwesties en verlangens onder hare aandacht te brengen.

Statistiek.

De Centrale Commissie ontving van den Hoogleeraar Mr. Dr. C. A. Verrijn Stuart de mededeeling, dat hij gaarne bereid is om gevolg te geven aan een in het rapport der vorige Centrale Commissie verleden jaar kenbaar gemaakt verlangen, dat aan de T. H. een college over Statistiek mocht worden gegeven.

Bovengenoemde hoogleeraar stelt zich voor na de a.s. Kerstvacantie zoodanig college te openen voor de studenten van het 5de studiejaar, indien daarvoor voldoende belangstelling blijkt te bestaan.

In dit college zullen niet zoozeer de statistische methodes als zoodanig worden behandeld, doch deze worden besproken op grond van uitkomsten van statistisch onderzoek in verschillende onderdeelen der statistiek verkregen.

Zij die dit college willen volgen worden verzocht te teekenen op de lijsten, daarvoor neergelegd in de keuken der T. H., op den Verversdijk bij den bediende Hoolhorst, in de Indische Instelling en in het gebouw voor Electrotechniek vóór 15 December a.s.

Alleen wanneer een voldoende aantal studenten op deze wijze toont belang te stellen in het college, zal prof. Verrijn Stuart tot het volvoeren van zijn voornemen overgaan.

De Centrale Commissie stelt het streven van prof. Verrijn Stuart om op deze wijze de algemeene ontwikkeling van den a.s. ingenieur te bevorderen, op zeer hoogen prijs en verwacht van de ingeschrevenen dat zij niet zullen nalaten daadwerkelijk te toonen hoezeer zij het onderwijs van dezen Hoogleeraar waardeeren, te meer waar de wensch naar onderwijs in de Statistiek van de ingeschrevenen zelf is uitgegaan.

In de afgelopen maand wendde de Centrale Commissie voor de Studiebelenen zich tot prof. Dijkhoorn naar aanleiding van het college over wateropvoerwerktuigen en turbines voor W₃, E₃, W₄, E₄.

In antwoord hierop schreef Z. H. G. ons het volgende:

Na afloop van het ingenieursexamen, dat op het oogenblik wordt afgenomen, zal een college worden gegeven voor W₅ en S₅ over scheepsturbines in aansluiting met het verleden

jaar in het derde en vierde jaar behandelde over land-turbines.

Verder werden in het college over stoomwerktuigen en ketels voor W_1 , S_1 , E_1 in den cursus 1906—1907 ook de meest voorkomende turbine-systemen behandeld. Prof. Dijkhoorn is voornemens hierin in het vervolg nog iets verder te gaan, ten einde in den cursus voor het derde en vierde jaar dieper op het onderwerp te kunnen ingaan.

Door deze maatregelen zal dus uitbreiding van het onderwerp worden verkregen.

Wat betreft de wateropvoerwerktuigen zal Z.H.G. trachten dit onderwerp in één jaar te behandelen, door het college niet tot Paschen doch tot het begin van de examens voort te zetten. Hierdoor zal worden tegemoet gekomen aan het thans geldende bezwaar, dat om de twee jaar het gehoor in het derde jaar midden in den cursus valt, zonder het begin van het college te hebben bijgewoond, en dus moeite heeft, het behandelde te volgen.

De Centrale Commissie voor
de Studiebelenen.

TOESPRAAK

GEHOUDEN DOOR

den Heer W. H. VAN LEEUWEN,

BIJ GELEGENHEID VAN

zijne Installatie als President van den Senaat van het D.S.C.,
op Maandag 2 December 1907.

Mijne Heeren Senatoren, Honorair en
te installeren Senatoren; Leden van
het Delftsch Studenten Corps.

Mijnheer Van Dusseldorp.

Zoo is dus voor U het oogenblik angebroken, waarop Gij met voldoening moogt terug zien op het werk, dat ook Gij niet zonder schroom eens aanvaarddet. En wanneer Gij die taak aan mij overdraagt, dan weet ik welke eischen Gij aan de vervulling ervan wilt stellen, afgaande op de nauwgezette wijze, waarop Gij de belangen van het corps behartigdet. Maar daarbij was Uw taak niet afgelopen, hooge eischen stellende aan de samenwerking met Uwe mede-senatoren, hebt Gij getracht, naast de juiste verhouding waarin een senaat zich tegenover de buitenwereld moet toonen, in het huiselijk deel van ons Corpsleven voor te gaan, waar het betref de viering van onze feesten, de verhooging der gezelligheid op onze sociëteit.

En waar Gij meent, niet volkomen in Uw streven geslaagd te zijn, daar moge het U tot troost strekken, dat met U dat streven niet verdwijnen zal.

Ik zou U moeilijk kunnen verzekeren, het in dit opzicht tot een zelfde hoogte te brengen als U toch gelukt is, maar dat ook ik ten zeerste wensch, dat de taak van den Senaat zich mede in die richting zal uitbreiden, verklaar ik U bij dezen.

Toen Gij verleden jaar Uwe functie aanvaarddet, zeydet Gij reeds dat het Corpsjaar dat voor U lag zich door weinig belangrijke gebeurtenissen zou kenmerken. Dat neemt niet weg, dat wij U en Uwe mede-senatoren er niet minder dankbaar voor zijn, hun tijd aan de belangen van het Corps gewijd te hebben.

Immers hoeveel moeilijker is het vaak te midden eener groote kalmte leven in zijne omgeving te houden, zichzelf steeds aan te sporen tot het verrichten der noodzakelijke werkzaamheden.

Aan Uwen secretaris mag hier wel in het bijzonder een woord van hulde gesproken worden.

Door zijn initiatief en werkkracht is het Corps verrijkt met een wijze van administratie, die het tot eere strekt, en waarvoor velen zijner opvolgers hem dankbaar zullen zijn, evenals wij thans.

Zoo zal ik dan overgaan tot décharge uwer mede-senatoren.

Gij allen kunt terugzien op een tijdperk, waarin Gij het Corps volgens Uwe overtuiging bestuurd hebt.

Dat alleen is reeds voldoende om dankbaar gestemd te zijn, nu Gij U aan het einde van Uwe taak gesteld ziet.

Voor hetgeen Gij verricht hebt meen ik U den dank der leden te mogen brengen.

Mag ik echter nog een verzoek tot U richten. Wilt Uwe belangstelling in Corpszaken hiermee niet doen ophouden, maar bij de vele beslommering waar wij nog nieuw tegenover zullen staan ons van raad dienen en ons steunen, waar Gij reeds de praktijk gekend hebt.

Een heir van eereleden, die een nieuw opgetreden Senaat willen bijstaan, willen terughouden van verkeerde stappen door onbedrevenheid en onbekendheid met de praktijk te doen, is van niet te onderschatten waarde.

Moge Gij U spoedig bij hen kunnen aansluiten.

In de hoop, dat Uwe opvolgers in U een voorbeeld van trouwe plichts vervulling zullen zien, déchargeer ik de heeren Van Tienhoven, Bleckman, en Van de Velde en installeer in hunne plaatsen de heeren Kessler, Vlieland Hein, Van den Bergh en Vening Meinesz.

Mede-Senatoren,

Zoo is dus het indrukwekkende oogenblik gekomen, waarin wij een zware taak op onze schouders voelen neergelegd; zwaar, wijl het hier geldt de behartiging der belangen van het Corps, dat wij liefhebben, waarvoor wij gereed moeten staan om, waar het kan, het tot hooger bloei te brengen.

Door het aanvaarden van het blijk van vertrouwen, dat het Corps in U stelde, door het innemen van deze zetels, neemt Gij tevens de verplichting op U, al de kracht die in U is te geven, waar de belangen van het Corps dit eischen. Weet wel, dat door den arbeid veler besturen, die hier voor ons waren, het Corps geklommen is op de hoogte die het thans inneemt. En de verzaking der bestuursplichten voor een enkel jaar kan daaraan meer schade toebrengen, dan in ettelijke volgende jaren weer te herstellen is.

Daarom begrijpen wij, dat een aftredende Senaat een oogenblik zal weifelen, voor hij met een gerust gevoel zijn taak aan anderen wil overdragen. En daarom mogen wij het ook op prijs stellen, dat uit de woorden van den afgetreden president het vertrouwen sprak, dat hij in ons wilde stellen. Mogen wij er steeds voor waken, het niet te beschamen.

Ik noemde onze taak een zware, maar een groote mate van verlichting zal gevoeld worden als wij tot elkaar in een verstandhouding staan, die van wederzijdsch vertrouwen spreekt.

Vier onzer hebben zich reeds langen tijd kunnen indenken in de wijze, waarop wij gezamenlijk onzen arbeid zouden verrichten.

En al hadden wij gaarne ook den 5en candidaat door den Senaat gesteld, in ons midden gezien, het doet mij genoegen te kunnen verklaren, dat Gij, Vening Meinesz, door den wil van het Corps dien zetel innemende, tot velen onzer, en niet het minst tot mij in zoodanige verhouding staat, die waarborgen biedt voor de meest gunstige samenwerking.

En ik acht mij daarom zoo gelukkig dit hier te kunnen verklaren, omdat ik overtuigd ben, dat een Senaat, die reeds de kiemen van slechten onderlingen omgang in zich draagt, moeilijk zal kunnen streven naar de vervulling zijner idealen.

Waar wij dit jaar vele uren moeten doorbrengen op onze senaatskamer, daar is het slechts dan mogelijk, onze geheele gedachten voor elkander bloot te leggen, wanneer wij in oprechte houding tegenover elkaar staan. Werd hieraan niet voldaan, wij zouden spoedig geraken tot een dorre afdoening van zaken, een studentenbestuur onwaardig.

Mede-Senatoren,

Vol vertrouwen in het verloop van de werkzaamheden, die ons wachten, vangen wij onze taak aan. Mogen wij, als wij weder hier vereenigd zullen zijn om aan anderen de Corpsbelangen over te dragen, ons zelf geen verwijt kunnen maken over de wijze waarop wij die taak ten einde brachten.

Leden van het Delftsch Studenten-Corps.

Hoe gaarne zou ik wenschen dat de eerste woorden, die ik tot U gezamenlijk mag richten, in afwijking van vorige jaren, slechts konden getuigen van de uitgelaten vreugde, de bloei, die ons Corpsleven moeten kenmerken.

Waar wij staan aan den vooravond van gebeurtenissen, niet alleen voor het oogenblik van het plaatsgrijpen, maar voor ettelijke jaren daarna nog van groote beteekenis voor ons Corps, daar zou ik nu reeds willen gewagen van het enthousiasme, dat voor een waardige viering van het 12de Lustrum merkbaar was, van een opgewektheid alom, die

blijk gaf dat wij ons voor grootsche feesten voorbereidden.

Immers zullen dan velen naar Delft opkomen, om zich gedurende enkele dagen weer jong te voelen, om nog eens voor korten tijd een stukje studentenleven mee te maken.

En vergeet dan niet, dat zij, die hier zullen komen, niet worden aangetrokken door het feit eens ingeschrevene te zijn geweest aan eene instelling voor onderwijs te Delft, maar dat zij willen terugzien hun Corps, welks lief en leed ook zij eenmaal hebben meegeleefd. Zij zullen hier heen worden gevoerd door herinneringen uit hunne jonge jaren, waarbij zij dankbaar zullen herdenken, wat het Corps er toe heeft bijgedragen om hun verblijf alhier van blijvende waarde voor later te doen zijn.

En zullen zij dan niet gaarne zien, dat nog steeds van dat zelfde lichaam een kracht uitgaat die ook ons tot de erkenning dwingt er veel dank aan verschuldigd te zijn? Dat laten wij dan blijken door een echt jonge jolige feestviering van onze zijde, die hen zal rukken uit de beslommeringen van hun dagelijksch leven en hun doet zien, dat ook wij de voorrechten van het student zijn kunnen waardeeren.

Zoo moet het zijn. Dan zullen zij terugkeeren, de overtuiging medevoerend voor een volgend vijftal jaren, dat ons Corps nog het hunne, dat hun Corps nog het onze is.

Zal het zoo worden?

Mijne heeren, de inrichting van onze corporatie heeft in den loop der tijden wijzigingen ondergaan, die een veranderde tijdgeest met zich bracht. Maar de fundamenten waarop ons trotsch gebouw rust, zijn onaangetast en naar mijn vaste overtuiging nog hecht genoeg om een veel hoogere ouderdom dan 60 jaren te weerstaan.

Zal een uwer ontkennen, dat het Corps u de gelegenheid geboden heeft en steeds biedt, uw leven te verrijken door u te ontwikkelen op geestelijk of lichamelijk gebied, maar niet het minst door den omgang met een groot aantal menschen, die Gij anders als een menigte nietszeggende wezens voorbij zoudt gaan?

Of hebt gij nooit ondervonden, dat het ook U zelf kracht gaf, dat gevoel, tot zulk een machtige corporatie te behooren?

Welaan, dan is ook de voorwaarde vervuld om ons Corps een warm hart toe te dragen en uiting te geven aan uw vreugde, wanneer de oprichting herdacht zal worden in een Lustrumjaar.

Moge ik dus overtuigd zijn dat Gij allen zult willen meewerken tot het doen slagen van de aanstaande feesten, geheel onbezorgd kan ik de komende tijden pas te gemoet zien, wanneer Gij U ten spoedigste verhett uit de lauwe atmosfeer, de laksheid die den huidigen toestand kenmerken.

Gaan wij eens na, hoe de laatste maanden verlopen zijn, om niet te spreken van den groentijd, waarvan ik persoonlijk te weinig heb kunnen bemerken, dan zijn toch verre te zoeken de opgewektheid en de spontane vroolijkheid, die anders het tijdperk voor de Kerstvacantie onderscheiden.

Wij zouden bijna gelooven, dat de studenten van voorheen niet meer te vinden zijn. Ik ben de eerste om toe te geven, dat vroeger bedreven feiten vaak in een legendarisch licht aan ons verdoond worden, maar dat neemt niet weg, dat thans toch weinig gebeurtenissen plaats grepen, waarvan wij kunnen verwachten dat zij ook ooit in een zoodanig licht gesteld zullen worden.

Ik duidde er reeds op, dat ik de oorzaak niet wenschte te zoeken in de tegenwoordige inrichting van onze studentenmaatschappij.

Veeleer schrijf ik haar toe aan omstandigheden, die zich ten deele wel meer hebben doen gevoelen.

De examens na de zomervacantie zijn oorzaak, dat niet alleen de weken gedurende den groentijd voor velen in beslag worden genomen, maar dat een groot aantal personen het nieuwe studiejaar ingaan, hetzij mismoeidigd door een niet behaald succes, hetzij meer vermoeid dan uitgerust, door inspannenden arbeid in den mooisten tijd van het jaar.

Laat ik hieraan toevoegen, dat ik geenszins de tegenwoordige examenregeling zonder meer wensch te veroordeelen, maar de invloed op ons corpsleven mag daarom niet voorbijgezien worden.

De meerdere ernst, gevolg van concurrentie, zwaarder strijd om het bestaan, weerhoudt velen van bezigheden, waarvan zij het onmiddellijk nut niet voelen.

Maar juist hier ligt de weg naar verbetering open.

Immers hoevelen Uwer, onder de jongeren vooral, durven beweren, dat zij geen ongebruikte uren laten voorbijgaan? Hoeveel tijd hokt ge bij elkaar of zit gij alleen op Uwe kamer te hannessen?

Begrijp wel, dat het nooit mijne bedoeling kan zijn, U de genoegens van gezellige samenkomsten op societeit of kamers te onthouden. Uren doorgebracht met elkaar, in vroolijke of ernstige stemming, overtreffen menig college in waarde.

Maar hoe dikwijls is die gezelligheid slechts een dekmantel voor gemis aan kracht om iets te beginnen en zit Gij Uzelf en anderen te vervelen, terwijl rondom U zich de gelegenheden voordoen U beter en ook gezelliger ontspanning te verschaffen?

Of meent gij later de oogenblikken te zullen betreuren, waarin Gij voor Uwe vereenigingen werkte, ter verhooging van geestelijke of lichamelijke kracht?

Of wel, dat de oogenblikken, die Gij in ware feestvreugde doorbrengt, en U zoo vaak in aanraking doen komen met personen buiten Uw eigen kring, verloren zullen zijn?

Juist deze laatste zijn voor Uzelf en het Corps van zoo groot belang. Het is daarom zoo jammer, dat thans de zalen der Societeit minder dan vroeger de plaats zijn, waar jongeren en ouderen samentreffen.

Eerstejaars, tracht niet zoo spoedig mogelijk Uwe bedeesdheid achter het groene gordijn der biljardzaal te verbergen. Toont liever, dat Gij wenscht in te dringen in de geheimen en genoegens van een vroolijk kroegleven, 't welk Gij voor 't oogenblik misschien nog weinig begrijpt.

Dan zult Gij stellig ouderen vinden, die met enthousiasme willen verhalen over 't Corps en zijn tradities, en hunne eigen gedenkwaardige feesten.

Ik weet zelf bij ondervinding hoe men door omgang met hen, een andere blik krijgt op diezelfde tradities en feesten, waar men eerst met modern-nuchtere opvattingen waanwijs tegenover stond.

Met het oog daarop zal een herziening van den Groentijd gewenscht zijn. Waar nu vele ouderen door examens tot een meewerken gedurende die weken verhinderd zijn, is de inwijding in het studentenleven, de „opvoeding” tot student, vaak uitsluitend in handen gegeven van het jongste jaar.

En waar gebleken is, dat dit zichzelf soms nog niet thuis voelt in onze studentenmaatschappij, waar ze bij elke voorkomende gelegenheid nog aanleiding geven tot klachten en vermaningen, daar kan aan de kracht, die van hen uit moet gaan, luttel waarde gehecht worden.

Maar ik veronderstel, dat Gij van ons niet zult verwachten binnenkort met een goed doordachte herziening voor den dag te komen. Wij zullen dit jaar mede door den laten datum, waarop onze werkzaamheden kunnen aanvangen, spoedig onze handen vol hebben met de regeling der Lustrumviering alleen.

Ware dit niet het geval, ik zou gaarne mijn krachten wijden aan een wijziging van de verkiezingen. Niet alleen, dat het tegenwoordige artikel omtrent candidaatstelling en stemming voor velerlei lezingen vatbaar is, naar mijn meening biedt het stelsel geen voldoende waarborg voor de verkiezing van personen, die met elkaar willen en kunnen samenwerken, een voorwaarde, ik duidde er reeds vroeger op, die ik noodzakelijk acht voor een juiste behartiging der Corpsbelangen.

Voorts zou een instelling van „erkende Corpsgezelschappen” op soortgelijke wijze als thans voor de vereenigingen, aanbeveling verdienen.

Daardoor wordt de band met het Corps versterkt, en voor later zal het van onschatbare waarde zijn alle stukken zoo een gezelschap betreffende, in het Corpsarchief te kunnen vastleggen, terwijl zij thans groote kans loopen verloren te gaan.

Nog een ander vraagstuk dient een oogenblik onder de oogen gezien: de verhouding tusschen de corpsleden onderling.

Vooraf in den laatsten tijd, onevenredig beïnvloed door een welbekend, betreurenswaardig feit, heeft zich de meening gevestigd, dat van een onderlingen band alleen in officiële redevoeringen sprake kan zijn, terwijl het dagelijksch leven zou blijk geven van gespannen verhoudingen tusschen vele Corpsleden.

Het valt niet te ontkennen, dat er groepen gevonden worden, die elkaar ongunstig gezind zijn, waar juist een wederzijdsche waardeering hoorde te bestaan. Laten wij die waardeering dan ook doen blijken tegenover al diegenen, die medewerken tot het belang van ons Corps, zij het ook op verschillend gebied.

Maar laten wij ons hoeden voor teleurstellingen, door te hooge eischen te stellen aan den omgang in een corporatie van meer dan zeshonderd leden. Daar gebiedt het groote aantal ons meer in het bijzonder aan te sluiten tot een kleinere kring van personen, waar wij ons het meest toe voelen aangetrokken.

Maar juist in het feit, dat elkeen zoo'n kring kan vinden, dat elke kring in staat is bij te dragen tot het welzijn van ons Corps, daarin moeten wij zoeken den band, die ons ten opzichte van een en 't zelfde lichaam bijeenhoudt.

Daarom nogmaals, zie niet in ieders gedragingen een persoonlijke uitdaging voor U zelf, waardeer, dat zich in de zalen onzer Societeit, in de localiteiten onzer vereenigingen personen bevinden, die er zich thuis gevoelen, al zijn er anderen om hem heen, die hij niet kent, en alle gevoelens van haat en nijd zullen verdwijnen om plaats te maken voor belangstelling in elkanders daden.

Met genoeg kan ik constateeren, dat de vereenigingen geen slechte tijden doormaken. Wanneer straks de Almanak verschijnt, dan zult Gij lezen hoe de meeste van een tijdperk van bloei kunnen getuigen.

Ja zelfs hebben zich nieuwe vereenigingen opgeworpen, die hunne levensvatbaarheid getoond hebben. Want mocht de Sportvereeniging er niet in slagen geschikte terreinen te verkrijgen, de oorzaak zal niet in gebrek aan belangstelling te zoeken zijn. Zoo heeft ook de nieuwe Schaakvereeniging blijk gegeven een bestaande leemte aan te vullen, en zijn

pogingen tot oprichting eener Zangvereeniging nog niet opgegeven.

Bewijzen genoeg, dat het Corps nog steeds over goede krachten beschikt, dat wij in capaciteiten niet achterstaan bij vroeger.

En moge de Societeit Phoenix weinig tevreden zijn over de afgelopen periode, zoodra de stemming van het heden plaats maakt voor een betere in de naaste toekomst, dan zal ook het leven op de kroeg zijn oude plaats herkrijgen. Moge daarom de opgewektheid, die Gij aan uw jeugd verschuldigd zijt, spoedig wederkeeren, tot heil van U zelf en het Corps.

Ik ben eenigszins langdurig blijven stilstaan bij verschillende toestanden van het heden. Mijne bedoeling was, U te doen inzien, dat hoe ongewenscht het oogenblikkelijke peil van ons Corpslidmaatschap ook zijn moge, geen enkele voorwaarde onvervuld is, die het tot stand komen van beter tijden in den weg staat. En zoo ik erin geslaagd mocht zijn U dat tot klaarheid te brengen, zoo vraag ik U, helpt eendrachtig mee het werk, waar wij senatoren voor staan, tot een goed einde te brengen.

Dan zullen de komende feesten verlopen op de wijze, die ik u reeds schetste, dan zullen zij blijk geven van de in ons Corps opgehoopte kracht, dan zal niemand onzer bezorgd hoeven te zijn over zijn bloei in de eerstkomende reeks van jaren.

Ik heb gezegd.
(Zie vervolg Tweede Blad).

ADVERTENTIEN.

KOFFIETAFEL.

Gelegenheid voor groote KOFFIETAFEL
aangeboden. Adres MOLSLAAN 25.

Zooeven verschenen:

P. A. SCHROOT. Bouwkunde. De Materialen enz. voor het Metselvak. Geillustr. f 0,90

D. DE VRIES. Het Berekenen der Wisselwielen voor Schroefdraadsnijden op de Draaibank. Met 44 figuren f 0,80

H. H. Studiosi worden speciaal attent gemaakt op de uitgaaf van „Het viertalig Technisch Woordenboek”. Men vrage s. v. p. hiervan het Prospectus aan.

Geillustreerde Catalogus van Techn. uitgaven op aanvraag gratis

A. E. KLUWER, Uitgever,
te DEVENTER.

RIJWIELBERGING.

f 3,— per geheelen winter, met inbegrip van onderhoud en assurantie.

W. F. JENSE Jzn, Geer 72.

H. H. STUDENTEN.

GEBRUIKT DE

Gepasteuriseerde Melk,

op flesschen van 1 en 1/2 Liter, zonder kook of bijmaak,

VAN DE

Melkinrichting „DE LANDBOUW”

te 's GRAVENHAGE.

Verkrijgbaar bij de

Firma FUNNEKOTTER & Co.

Oude Delft 84.

Telefoon 215.

Twee net gemeubileerde KAMERS TE HUUR.

Te bevragen KOORNMARKT 49.

Firma S. WOLTERBEEK,

CORPSLEVERANCIER.

Wijnhaven 19.

Telefoon 199.

Dagelijks verkrijgbaar:

PRIMA ZEEUWSCHE OESTERS,
NASI GORENG,
GEBAKKEN ROLPENS,

en diverse andere WARME SCHOTELS.

MAISON HAAS,

CUISINIER,

34 — Koornmarkt — 34.

Uitzending van dagelijksche DINERS van af 50 en 60 cent, uitsluitend bij abonnement.

DINERS van 80 cent, bij abonnement 70 cent en DINERS van f 1,—, bij abonnement 90 cent.

N.B. Abonnementen in December genomen worden met 15 dagen verlengd. Diners franco thuis.

EET- en KOFFIETAFEL disponibel.

DELFTSCHE

Limonade-Siropen

Sinaasappel- of Oranje-Limonade

75 cts. per flesch; 6 flesschen franco zending.

NIEUWE LANGENDIJK 50.

Aanbevelend,

W. DE HOOGH.

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 5 DECEMBER 1907. No. 10.

REDE.*)

GEHOUDEN DOOR

den President der Societeit PHOENIX,
den Heer G. M. VAN DER WIJCK,
bij gelegenheid van het DIËS NATALIS,
op Vrijdag 22 November 1907.

MIJNE HEEREN

LEDEN DER SOCIETEIT PHOENIX.

Nog zijn de twaalf sombere sonore slagen, die het middernachtelijk uur verkonden, niet geheel weggestorven; nog zweven de laatste klanken van onzen lofzang rond; nog huiveren wij van den laatsten, killen ademtocht van het juist verleden Societeitsjaar, of eene warmte doortintelt ons bij het besef, dat het ten grave dalen van het oude jaar gepaard gaat met de geboorte van een nieuw, jong en veelbelovend. Deze belofte niet te beschamen, ziet daar de taak, die vóór ons allen ligt.

Ach! hoe weinig wordt onze roeping in dezen begrepen! Niet door moederlijke liefkoozingen, niet door oud-mannetjesachtige beuzelarij, neen, door spontane vreugde, door ongebonden jolijt moet het jeugdige leven tot een bloei komen, onzer jonge levenskracht waardig!

Het gastvrij dak, dat ons vergoedt, wat wij door onzen studie moeten missen aan gezelligheid tehuis; de verpoozing die hare zalen ons bieden na volbrachten dagtaak, worden door ons dikwijls helaas te weinig gewaardeerd, waar wij toch steeds voelen moesten, dat onze dierbare vogel lief en leed met ons zoo gaarne deelt.

Doch evenals iemand de behoefte gevoelt, om bij den uitvaart van een overleden vriend, als laatste hulde te herdenken, wat in zijn leven heeft plaats gegrepen, wil ik een oogenblik uwe aandacht vragen om het voleinde jaar met mij te doorloopen. Licht zal dit mij vallen, waar ik vervuld ben van een gevoel van dankbaarheid voor alles, wat de Phoenix ons dit jaar geboden heeft.

Ik zal U de meest belangrijke feiten in chronologische volgorde in herinnering brengen.

Vrijdag 23 November waren wij allen bijeen, tot viering van het 12e Lustrum onzer Societeit. Aangenaam zullen zeker de herinneringen zijn aan dien dag.

Des namiddags, welk een vreugde alom!

Was het te verwonderen, daar de bloem der Delftsche Schoonen, het hooggeleerde professoraat, de Delftsche burgerij en allen, die belang in onze Societeit stelden, ter receptie kwamen, om vervolgens onze zalen met hunne tegenwoordigheid te vereeren, waar de meesleepende tonen van Ratchy Rudi's viool het oor streelden. Des avonds had een zeer geanimeerde kroegjool plaats, nadat de president, de Heer L. Reijnvaan het vorige jaar in gloedvolle bewoordingen herdacht had. Lang daverden de zalen nog van het feestgedruisch!

Helaas was onze vreugde niet onvermengd, daar de Heeren L. Reijnvaan, A. G. Beelaerts van Blokland en H. F. G. J. Grevers genoodzaakt waren den volgenden dag hun ambt van kroegcommissaris neer te leggen. In hunne plaats werden de Heeren G. H. P. Denninghoff Stelling, H. A. A. Collot d'Escury en M. A. Henny respectievelijk als president, thesaurier en bibliothecaris geïnstalleerd.

Op 1 December was het nieuwe bestuur de gast van de Societeit „Standvastigheid”, die haar 125-jarig bestaan vierde. Waar de banden tusschen deze Societeit en de onze zoo hecht zijn, was het ons zeer aangenaam, dien feestdag mede te vieren en als blijk onzer waardeering eenen krans te mogen overreiken.

Evenals vorige jaren had in December, ditmaal den 14en, des namiddags de uitreiking van den Almanak plaats met de gebruikelijke bloemkoolspeech, waarna des avonds het feest werd voortgezet, waarbij vele professoren door hunne aanwezigheid van hunne belangstelling in ons studentenleven blijk gaven.

*) Wegens plaatsgebrek tot dit nummer blijven liggen.

Dit was de laatste uitbarsting onzer jeugd in het jaar 1906, daar weldra de kerstvacantie aanbrak, de meesten onzer huiswaarts trokken en de Phoenixvogel droef den kop in de veeren stak.

Lang duurde zijn dolce far niente niet!

Den 1en Februari ving weder een tijd aan van vroolijk gejoel in onze zalen met het officieele billard-concours, dat onder veel deelname verliep. Intusschen had het P. I. M.-comité in Januari voor gezelligheid gezorgd, door aanbieding van een strijkje, welk streven, de volle zalen bewezen het, naar waarde geschat werd.

Tegen den 8en Februari verzocht I.G.O.V. om afstand der sociteitslocalen op den avond van dien dag, om den leden eenige ontspanning aan te bieden in den vorm van een café-chantant. De weer ontwakende gemoederen namen deze gelegenheid gretig aan en verkreeg het Bestuur wat het verlangde: een geanimeerde kroegjool.

Na eene rust van slechts korten duur, prijkten als aankondiging van een naderend feest, reeds spoedig daarop de aanplakbiljetten en inteeckenlijsten voor de Wijnverloting. Op den 1en Maart werd deze vastgesteld, nadat den burgemeester de gebruikelijke aanvraag om vergunning, tot het houden eener courantenverbranding, was toegezonden, om door een toestemmend antwoord gevolgd te worden. In afwijking met vorige jaren besloot het Bestuur dit jaar de opbrengst der verkoop van roerende goederen, gehouden als afwisseling met de verloting der wijnen, niet ten bate der societeit te laten komen, doch te doen benutten tot leeniging der smarten van zoovele landgenooten, door het droevige ongeluk van de „Berlin” in zorgelijken toestand gebracht. De instemming met dit plan bleek wel uit het hooge bieden op de verschillende voorwerpen. De opbrengst van f230 stelde onze verwachtingen dan ook niet te leur. In acht genomen, dat buiten deze som aan inteeckeningen op eene daarvoor circuleerende lijst, nog f339 werd verzameld, mag de societeit „Phoenix” trotsch zijn op het bedrag van f560, waarvoor zij haren steun kon toezeggen.

Daar na de wijnverloting en courantenverbranding een groot hiaat in de feestelijkheden voorkwam, achtte het bestuur het aanbevelenswaard, op een toevallig aanbod van onzen ouden vriend Baron Oscar von Fielitz in te gaan en eenen avond voor dezen confrencier te organiseeren. De 11e Maart bracht hem dan ook in ons midden, waar hij met zijne vrouw veel bijval inoogstte.

Een week later zag het Bestuur zich tot zijn leedwezen wederom genoodzaakt eene nieuwe keuze uit de leden te doen tot aanvulling der presidents- en consumabelzetels, aangezien de Heeren G. H. P. Denninghoff Stelling en A. M. J. Meesters door omstandigheden hun mandaat moesten nederleggen. Het Bestuur constituëerde zich daardoor als volgt: G. M. van der Wijck, president; W. C. Q. van den Brandeler, secretaris; H. A. A. Collot d'Escury, thesaurier; M. A. Henny, bibliothecaris; Th. Roque, consumabel; J. J. Witteveen, commissaris van den inventaris en F. Smit, jongste commissaris-archivaris.

Op 21 Maart luidden de bekende slagen het uur in, waarop ons Corps een nieuw levensjaar tegemoet ging. In eene gloedvolle rede schetste de President van den Senaat de heer C. J. van Dusseldorp, ons den rooskleurigen toestand, waarin onze corporatie verkeerde en nog lang bleven onze zalen het tooneel van jeugdige gezelligheid. Het toenmalige eerste jaar had eene poging gewaagd, tot samenstelling eener Diës-Comedie, maar de smaak der aanwezigen bleek voldoende te zijn, om het tooneel te bestormen en te outruimen. Nadat het gedwongen sluitingsuur was aangebroken, werden ijlings de midden- en billardzaal in orde gebracht voor het collation, dat het grootst aantal corpsleden vereenigde, dat nog ooit daaraan had deelgenomen. Tweehonderd zeven enthousiasten zaten aan en gaven hierdoor uiting van hun gevoel voor den band, die ons hier allen samenhoudt.

Nog lang gingen de verhalen over deze feesten van mond tot mond, om echter allengs plaats te maken voor gesprekken van meer ernstigen aard, de examens betreffende. In overeenstemming hiermede verminderde dan ook het kroegbezoek langzamerhand en nadat de meesten onzer de stad verlaten hadden, werd de Societeit den 10en Juli gesloten. Wederom sluimerde de vogel in, ditmaal echter om eene langere, verdiende rust te genieten.

Na eene algeheele schoonmaak en nadat slechts de hoognoodige reparaties werden aangebracht met het oog op de groote herstellingen welke in het a. s. voorjaar moeten plaats hebben, om het gebouw een net aanzien te bezorgen, tegen dat ons Corps zijn lustrum gaat vieren, werd het personeel nog een 14 dagen rust gegund, alvorens

den 26en Augustus bij de opening weer in dienst te treden. Gaandeweg ontplooidde zich het Corps- en kroegleven in Delft weer meer en meer en nam den 4en September de groentijd een aanvang, hetgeen de terugkomst van de meesten met zich bracht. Welk een verschillende uitdrukkingen op de gezichten; hier las men vroolijkheid, daar de druk der examens. Geen beletsel echter om, door de feestvreugde op de kroegjool, den 12en September ter zijner eere gehouden, met hunne aanwezigheid te verhoogen, te samen het jubileum van Prof. Van den Burg te helpen opluisteren.

Den 28en September viel ons, dank zij eene uitnoodiging van den Senaat aan de Feestcommissie tot viering van het 60-jarig bestaan van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs, de eer te beurt, op den avond van dien dag meerdere leden van genoemd Instituut, hoofdzakelijk oud Corps- en kroegleden, in onze, daartoe gezellig ingerichte zalen te mogen ontvangen.

Begin November moesten wederom 2 leden van het kroegbestuur vervangen worden door andere, aangezien de heeren M. A. Henny en F. Smit ons Delft gingen verlaten. In hunne plaats namen na de installatie op 6 November de heeren F. W. Braat en L. J. Polderman als bibliothecaris en jongste commissaris-archivaris zitting.

Twee dagen later had het officieele Whistconours plaats. Gaf de bitterjool op den voorafgaanden middag ook eenige vrees voor het slagen van den avond, ongegrond bleek zij, daar de gezelligheid tot diep in den nacht voortduurde. Geen wonder ook waar het kroegbezoek op dien dag zijn toppunt in dit jaar bereikte, daar het ongekende aantal van 393 leden onze Societeit bezochten.

Het gemiddeld getal bezoekers was in het afgelopen jaar 170 per dag, wat met de vorige jaren eene verhooging van omstreeks 50 tot resultaat gaf. Daar uit alles blijkt, dat onze Societeit op den duur weder te klein wordt, dat de à la carte etende leden, ongeveer 60 per dag, een eigen eetzaal noodig hebben, de vraag naar betere billards steeds grooter wordt, zijn plannen voor eene verbouwing hangende. Door de verificateurs J. B. van Loghem, C. J. M. Milo en M. G. Verheij op vele fouten op merkzaam gemaakt, verzocht het bestuur den Heer van Loghem zijne geschetste plannen nader uit te werken. Eerst werd besloten tot verbouwing der buffetten, maar toen bleek, dat ook dat niet afdoende zou kunnen zijn, werden na vele besprekingen de huidige projecten gemaakt, die dezer dagen verkrijgbaar werden gesteld.

Na raming der kosten en na het verschijnen van het verslag van onzen accountant of wij tot het overgaan der verbouwing finantieel gerechtigd zijn, kan de uitvoering der plannen aan het oordeel der leden onderworpen worden, ten einde zoo spoedig mogelijk met bouwen aan te vangen. Wanneer in Januari begonnen wordt, kunnen met het a. s. lustrum in Juli, onze gasten in de nieuwe Phoenix ontvangen worden.

Wat de financieele toestand betreft, gaf de balans ons over het laatste jaar een winsteijfer aan van f2400, welk bedrag, in aanmerking genomen de groote uitgaven van tuinaankoop en legging eener parketvloer, nog geen reden tot ongerustheid kan geven, alhoewel de winst in het jaar daarvoor een ruim driemaal zoo groot bedrag beliep.

Voor het boekjaar 1907 werd weder eene begrooting ingeleverd, wat sinds het bestuur Fentener van Vlissingen niet geschied was. Op dezelfde algemeene vergadering, waar deze goedgekeurd werd, stonden de leden den bibliothecaris een blanco crediet toe, tot wederaanschaffing der verloren geraakte boekwerken. Tevens werd eene proef genomen met langer openhouden der leeszaal, maar hiervan werd zoo weinig gebruik gemaakt, dat na een drietal maanden de oude regeling weder ingevoerd werd.

Thans heb ik getracht U een zoo kort mogelijk overzicht te geven van de voornaamste gebeurtenissen in het afgelopen jaar.

Toch wil ik nog eenige woorden tot U richten over den toekomst. Wel was, zoo als ik U reeds mededeelde, het gemiddeld kroegbezoek grooter dan voorheen, doch de verbeteringen per hoofd waren aanzienlijk geringer. Waar vroeger dikwijls onze zalen daverden van het gedruisch van spontane feesten, in intiem kring gevierd, kwamen deze thans slechts zelden voor. Ook de dispuutkamer werd slechts weinig afgeschreven voor particuliere diners. Waar toch steeds gezegd kan worden, dat de feestmaaltijden op dispuut en op onze Societeit in het algemeen uitblinken door de goede verzorging, zou het voor de hand liggen, dat van

die gelegenheid drukker gebruik gemaakt werd. Moge het jonge jaar daarin verbetering brengen!

Want goed wordt ze verzorgd en aan wien we dat hoofdzakelijk te danken hebben, weten we allen.

Dat de Directeur, die steeds zijne beste krachten aan onzen geliefden vogel „Phoenix” wijdt en door ons allen naar rechte waarde geschat wordt, nog lang onze belangen behartigen moge!

Thans wil ik niet meer van Uwe aandacht vergen. Te lang reeds heb ik U in Uwe feestvreugde gestoord. Eene laatste opwekking tot U allen, vooral ook aan U, eerstejaars, om zooveel mogelijk hier te brengen, wat wij allen zoeken, gezelligheid! Dit kan slechts medewerken tot den bloei onzer geliefkoosde Societeit „Phoenix”.

Ik heb gezegd!

Handleidingen-Vereeniging.

Bij Kon. Besluit van 25 November 1907, No. 83 zijn de Statuten goedgekeurd en is mitsdien de Vereeniging als rechtspersoon erkend.

—o—

Algemeene Vergadering op Dinsdag 10 December (het vorige Weekblad meldde abusievelijk Woensdag 11 December) ten 4 ure, waarschijnlijk in zaal 43 der T. H.

Punten van Behandeling:

Huishoudelijk Reglement.

Mededeelingen van het Bestuur over het door haar met den heer Waltman te sluiten contract, waarvan het ontwerp voor de leden op aanvraag ter inzage ligt bij ondergeteekende, Oude Delft 128a.

De 1e Secretaris,

E. HJLMANS.

Den Heer W. C. KORTHALS ALTES wenschen wij te doen opmerken dat:

de Redactie het artikel: Iets over de vereeniging „Handleidingen” door een oud-bestuurslid, eenigen tijd heeft opgehouden, omdat zij verandering gebracht wenschte te zien in enkele voor den heer Waltman onaangename en haars inziens ongewenschte zinsneden en niet omdat zij zich partij wenschte te stellen in zaken haar niet rechtstreeks aangaande.

Ingezonden.

Aan den Heer W. C. KORTHALS ALTES,
president „Handleidingen”.

Mijne bedoeling, den leden van Handleidingen het vormen van een oordeel over het te sluiten contract met eenen uitgever mogelijk te maken, wordt door U „ten zeerste gewaardeerd”; maar ook zeer tegengewerkt, wat duidelijk blijkt uit uw bijschrift, volgend op mijn opstel over het contract in het vorige S. W.

Waar U den indruk tracht te vestigen, dat niet al mijn beschouwingen in overeenstemming met den werkelijken toestand zijn en U zegt verschillende redenen te hebben, waarom U rectificatie en bestrijding van sommige punten niet gewenscht acht, schijnt het mij in strijd met genoemde waardeering, indien U het verkeerd voorgestelde in mijn schrijven en uwe redenen voor geheimhouding niet noemt. Goede redenen zijn tegenover mij nooit uitgesproken.

Dat ik niet het bestuursvoorstel beschreef zal geen lezer van mijn opstel betwijfeld hebben. Het kwam mij echter gewenscht voor mijne beschouwingen niet „in de lucht zwevend” te geven, maar ze vast te knopen aan een door mij in praktijk doelmatig geacht systeem.

De aandachtige lezers zullen dan zeker het belang van enkele vooropstellingen beter begrijpen. Rectificatie zou noodig zijn, wanneer ik mijne beschouwingen op verkeerden grondslag had gevestigd en m. i. is dan de plicht van het bestuur zulke fouten te noemen.

Ik geloof echter meest „waarheden als koeien”, in het beoordeelings-bereik van elk lid, genoemd te hebben; ik

wilde ze in logisch verband met het oog op een te sluiten contract, den belangstellenden leden voorleggen.

Eene algemeene vergadering is onbevoegd over het contract te oordeelen, indien haar leden niet vooraf met de hoofdzaken zijn op de hoogte gebracht; een ter lezing leggen bij een der bestuursleden is hiertoe onvoldoende, wat ieder begrijpen zal.

Waarom het bestuur zijn stelsel en standpunt niet in hoofdtrekken in het S. W. beschrijven wil is mij onverklaarbaar en komt mij hoogst verkeerd voor!

Uw bijschrift, waarin gezinspeeld wordt op verkeerde voorstellingen in mijn schrijven, eischte een weerwoord mijnerzijds. De verantwoording voor een goed contract rust verder op de leden van Handleidingen. Het feit, als oud-bestuurslid het mijne gedaan te hebben voor het tot stand komen van een in uitvoering eenvoudig contract en gewaarschuwd te hebben tegen een op den duur verwikkelings-scheppend contract, is mijne voldoening.

G. J. LAMAN TRIP.

Odinfeesten.

De interacademiale Gymnastiek-, Scherm- en Worstelwedstrijden door „Odin” uitgeschreven ter gelegenheid van haar 12e Lustrum zullen gehouden worden op Vrijdag 13 December a.s. in de Stads Doelen alhier.

Het programma der wedstrijden en voorwedstrijden is als volgt:

Donderdagavond 12 December voorwedstrijden in schermen in de „Odin”-zaal aan de Molslaan, aanvang 7 $\frac{1}{2}$ uur.

Vrijdag 13 December in de Stads Doelen 's morgens 10 uur, aanvang van de Scherm- en Worstelwedstrijden. Om 10 $\frac{1}{2}$ uur aanvang van de Gymnastiekwedstrijden en om 11 uur aanvang van het springen.

Deze wedstrijden zullen om 12 uur afgebroken worden, doch om 1 $\frac{1}{2}$ uur weder voortgezet worden en om 4 uur eindigen.

Daarna een gemeenschappelijk samenzijn in de Societeit „Phoenix” met strijkje en om 6 $\frac{1}{2}$ uur diner voor leden van „Odin”, medewerkers der Wedstrijden en gasten der vereeniging.

10 uur 's avonds: Prijsuitdeeling op de Societeit „Phoenix” gevolgd door kroegjool.

De wedstrijden in Gymnastiek, floretschermen en sabelschermen zijn corps- en personeele-wedstrijden; die voor springen en worstelen enkel personeel.

Mededingende vereenigingen zijn behalve „Odin”, dat aan alle nummers meedoet:

„Olympia” uit Utrecht (alle nummers behalve worstelen).

„Arena Studiosorum” uit Leiden (alle nummers).

„T. H. O. R.” uit Amsterdam (corps- en personeelschermen op sabel en floret).

Vrije Studie.

EDUARD VERKADE; Hamlet.*)

Verkade, die gevoeld heeft, dat het niet aanging, dat het tooneel zich vervreemde van een deel van het volk, dat in verdere belangstelling voor het schoone vooraanging, Verkade streeft nu al eenige jaren naar verjonging, naar verdieping der tooneelkunst. En hij gaat er daarbij van uit, dat de klassieke kunst nog iets anders is, dan „kunst, waarover een ieder praat, doch die niemand kent”.

Zoo ontstaat de poging te trachten de stukken van Shakespeare, die in kostbare tooneelopvoeringen geen mogelijkheid van verwerkelijking schenen aan te bieden, als voordracht weer te geven, waardoor dan tevens de klip van tweede-rangs-spelers voor bijrollen zou zijn ontzeild.

Zoo stel ik me het streven van Eduard Verkade voor; en ik wilde dat dit te verwezenlijken ware. Het is waar, het moest blijven als de weergave van een symphonie op een piano, we wisten van te voren wat we zouden missen aan tegenstelling van personen, aan volheid van dooreengewerkte gedachte, maar zouden daardoor meer de eenheid kunnen vatten nu ze door één man gedragen werd.

*) Verkade verzocht de buitensteedsche bladen van deze opvoering in een besloten gezelschap geen notitie te nemen.

In deze richting werd veel bereikt, met uiterste zorgvuldigheid was gekozen, wat voor de uitbeelding der Hamlet-figuur onmisbaar was, en omgeving en kleeding werkten mee tot de gewilde eenheid van stemming; wat was dan de reden dat de ontroering zoo verre bleef beneden die, die we hebben als we 't stuk maar lezen, dat we bleven kritiseeren van aanvang tot einde, bewonderend de keurigheid van keus in stof en kleeding en houding? Ik stel mij voor dat dit nog zeer veel verbeteren zal wanneer Verkade door herhaalde voordracht, geheel boven deze keurigheid uit, zich kan laten gaan in vrije gebondenheid; dat hij dan spreken zal, zooals hij nu deed in enkele passages: wanneer Hamlet staat tegenover zijn moeder en tegenover Ophelia en in zijn gesprek met den doodgraver.

't Schijnt me dat nu hem nog teveel drukt de telkens weerkeerende verandering van persoon, die aan eenig laten gaan in één gedachtengang zoo sterk in den weg staat. In zijn tekortkoming kwam Verkade's voordracht dubbel uit tegenover van Eeden's voorlezing; daar zuiver en alleen het opnemen der voorgelezen stof, zonder eenige emotie buiten deze om, hier een schoonheids-emotie van mooie kleur en lijn en beweging en stem, maar een eenigermate gebroken indruk van het geheel.

De vereeniging dezer twee schijnt niet onbereikbaar van deze zijde; met Macbeth bereikte Verkade indertijd een zeer schoon geheel, ik ben er zeker van dat ook Hamlet sterker en krachtiger worden zal.

Want men voelt dat de vertaling van van Looy door Verkade te zeggen is. Ze mag niet zoo keurig, mij scheen zelfs hier en daar niet zoo nauwgezet zijn als die van Burgersdijk, ze staat hierin als toonbeeld van onzen tijd, dat ze de nadruk legt op klank en rythme boven keurigheid en ongetwijfeld vat ze iets op van Shakespeare's geest, al wordt mogelijk diens boersche ruwheid hier wel eens te veel in steedsche volkstaal vertaald.

En die klank der vertaling, die dan weer zwaar en geweldig dan weer zacht en nooit eentoonig is, die weet Verkade ons zeer goed te geven.

Wanneer ik zoo de eindindruk weer moet geven dan is dit; 't geheel geeft groote schoonheids-emotie, ook wel verwant met die van het drama, doch van het drama zelf in zijn volheid geeft het ons nog slechts een klein deel.

R. V.

Vrije Studie.

De pogingen welke het Bestuur heeft aangewend om eenige lezingen te houden over den tijd waarin de a.s. maskerade zal spelen, zijn uitstekend geslaagd, daar prof. Huyzinga uit Groningen zich bereid verklaarde op Maandag- en Dinsdagavond, 13 en 14 Januari 1908 cultuur-historische lezingen te houden over dien tijd.

Daar deze voordrachten ongetwijfeld door een zeer groot aantal corpsleden met belangstelling zullen worden tegemoet gezien, worden de Besturen der verschillende vereenigingen nadrukkelijk verzocht op die dagen geen feesten, repetities, vergaderingen enz. te houden.

Namens het Bestuur van Vrije Studie,

J. B. A. KESSLER,
Secretaris.

Uit Boeken en Tijdschriften II.

RENÉ DE CLERCQ: GEDICHTEN.
Amsterdam. S. L. van Looy 1907.

De gulden middelmatigheid heeft behalve haar kant van middelmatigheid, toch ook de gouden zijde aan zich.

Waar ik René de Clercq de gulden middelmatigheid onder de hedendaagsche dichters noem, moet men dan ook niet vergeten dat hij in mijne waardeering zéér het blinkende gouden kantje heeft en ik hem, als elk rechtgeaard gierigaard daarom alleen reeds niet zou willen missen.

Want genoemde Heer de Clercq is het zeldzaam voorkomende type van iemand die niet hoogvliegend, niet zich verheffend ver boven de aarde, niet zingend in de wolken, toch een góéd, zij 't wat onbewogen, dichter is. Hij is iemand die niet meer wil geven dan hij kan en die vooral tamelijk eenvoudig zich geeft zooals hij is.

De Clercq is misschien volksdichter. D. w. z. hij is een-

voudig in taal, in rijmbewegen, en in klank. En daarbij is het bezongen onderwerp meestal zeer bevattelijk, ja vaak lief en zóó uit het hart van het volk genomen.

Maar als z.g. volksdichter, is men genoodzaakt, en door aanleg aangewezen, laag bij den grond te blijven, of hoogere gevoelens en gewaarwordingen in wat platte woorden te vertolken.

Want het „volk” is nu eenmaal een weinig „plat”; tenminste ik noem „volk” dat gedeelte van het mensdom, dat, hoe goed het weze moge, beschaving, ook in taal mist, en hoe waarlijk de bedoeling vaak zijn moge, zich niet kan uiten in een spreektrant die wij nu eenmaal gewend zijn „gekuischt” te noemen.

De dichter de Clercq nu is uit de aard van zijn aanleg aangewezen op het wat laag bij de grondsche, op het heel lieve, maar weinig verhevene, op het allergelukkigste maar eeuwig en altijd huiselijke, dus niet ruime, „huiselijk leven”.

Hij bezingt, bij wijze van spreken, al eerder de luiers van zijn kind, dan het ontlukende geestje, almeer de trampelende beentjes dan de blauwe oogkens, en de stamelende kreetjes zijn hem gereeder aanleiding tot dichten, dan de lachjes van den kleinen wereldburger.

Dit is overdreven, maar in den kern juist.

Waar de Clercq dan ook bepaald verheven wordt, moeten wij een weinig lachen, dit is de Zondagsche jas, die niet geheel past en zelfs misstaat.

Beter, veel beter kleedt hem het schootsvel, als hij van den smid zingt of het boezeroen, zooals hij den arbeid verheerlijkt.

Dan is zijn taal frisch en gespierd en wen afgezien wordt van eenige onnatuurlijke, gewild populaire wendingen, mooi.

Dan komt wat tot ons, dan voelen wij ons meegenomen en dan is er muziek in zijn verzen.

Ja, dat missen wij in menig van onze veel grootere dichters, die gezondheid, die kracht, dat leven, dié opbruising.

De Clercq zou, mits fijner van aanleg, een Brederoo hebben kunnen zijn, doet nu echter wat denken aan de vele onbekende dichters, die ons uit vroeger eeuw zoo'n schat van volksliederen nalieten.

De Clercq is op weg eer populair te worden. Vele componisten, al zijn 't nu niet de grootsten, zetten zijne zangen op muziek, één enkel werd tot zeven maal toe, bege- en ver-componeerd, zijne verzen worden vaak bekroond op de vele prijskampen, waarin de Zuidelijke broeders zoo sterk (of zoo zwak) zijn.

Dit zal hem wel wat gaan bederven. Nu is dit reeds een weinig merkbaar. Hij weet zoo hoe hij doen moet om de gevoelige snaar van de moeders te treffen, hoe de goede burgers te kietelen met „struische” zangen.

Hij zal misschien een „fabriek” gaan worden, zooals Mesdag schilderij fabrikant is, en hij zal dan wellicht onuitstaanbaar zoet zijn.

Want „zoet” is deze dichter reeds nu, zelfs in zijne volkszangen.

Maar ach, hoe ga ik weer misprijzen waar ik zooveel loven wilde.

Wij mogen blij zijn dat na Kloos en vele van zijne soortgenooten er nog de morgen aangebroken is voor zuiverder en natuurlijker dichtkunst.

Want ook René de Clercq is uiting van een veranderde tijdgeest (traditioneel woord), ook hij is een jonge boom in het bosch dat, hopen wij, bezig is op te groeien als nieuwe vaderlandsche letterkunde.

Is Adama van Scheltema niet een teeken, komt niet allerwegen een verzet, zij 't nog niet levendig, tegen dat flauw gefemel van een Hélène Swarth?

Waarom nog te hokken bij onmogelijke woordcombinaties, bij ellenlange zinsverdraaiingen, bij gewrongen gekunsteldheid.

Ik weet het, het was noodig toen in 1880, men had muren te bestormen, men droeg de vlag der oppositie in top, men verscheurde de boeken der rijmelaars met woede, men zou en moest heél, heél iets anders geven dan voorheen.

Men moest zich met geweld loswerken uit den modder van zinledig woordmisbruik, men moest de gewonnen veste beschermen door nieuw opgeworpen wallen.

Maar nu is dat niet noodig meer.

De morgen van een nieuwen dag mag gloren, de leeuwrik

mag al zingend omhoog stijgen, de lentelucht moet in ieder's hart doordringen.

En aan hen wien wij dank verschuldigd zijn, past het te veranderen met de tijden of zich niet meer voór te plaatsen. Wie leest nu nog de sonnetten van Kloos, die hij maandelijksch produceert? Wie huilt nog met Hélène mee?

De Clercq is dichter, wie zal 't ontkennen.

We hebben ten allen tijde behoefte aan dezulken, en zullen ook hem niet kunnen missen, maar toch mogen wij zeggen dat het jammer is, dat deze oprechte geest niet tot hooger vlucht bestemd schijnt.

Waarom vervelen ons zijne gedichten wel eenigszins als wij er vele achtereen lezen, waarom heeft hij zich zoo vaak begeven in een slap soort Gezelle imitatie?

Er is meer te doen dan na te volgen, en er is mooier te spreken dan de Clercq het tot nu toe deed.

Dit is misschien jammer en wellicht ook niet.

V. B.

Studenten-Kaderbond.

Algemeene Afdeling van de Vereeniging Volkswaarbaarheid.

Het Hoofdbestuur heeft het genoegen ter kennis te brengen van de leden onzer Vereeniging, en van alle belangstellenden in onze volkswaarbaarheid, dat er den 23sten November een Studenten-Kaderbond is opgericht als Algemeene Afdeling onzer Vereeniging.

Het Hoofdbestuur verheugt zich ten zeerste in het tot stand komen van dezen Bond, en hoopt en verwacht dat de werking er van moge strekken tot heil van het vaderland.

De bijeenkomst, den 8sten Juni te 's-Gravenhage gehouden (zie „A. W.” No. 26 van 28 Juni 1907), gaf aanleiding tot een nieuwe bijeenkomst op 23 November j.l. van eenige studenten uit Leiden, Utrecht, Amsterdam en Delft met het Dagelijksch Bestuur onzer Vereeniging.

In die bijeenkomst kwam men tot algeheele overeenstemming omtrent de oprichting van den Studenten-Kaderbond. Alle aanwezigen traden tot dien Bond toe, en met algemeene stemmen werd, na ernstige beraadslaging, het Voorloopig Reglement aangenomen.

In afwachting van het later samenstellen van het Bondsbestuur en van de Besturen der Plaatselijke Afdelingen, namen de volgende Heeren Studenten welwillend het correspondentenschap van den Bond op zich: J. Ph. Tuyt, Noordeinde 42, Leiden; H. van Romburgh, Catharynesingel 46, Utrecht; D. Baggelaar, Nassaukade 113, Amsterdam; G. P. Nijhoff, Noordeinde 17, Delft.

Als correspondenten-plaatsvervangers verklaarden zich bereid op te treden de Heeren Studenten: F. W. van Wijk, Noordeindsplein 4a, Leiden; A. M. A. Baron Van Boetzelaer, Voorstraat 80, Utrecht; H. F. van Wessem, Banstraat 13, Amsterdam; H. F. van de Velde, Oude Delft 24, Delft.

Zooewel de correspondenten als hun plaatsvervangers verklaarden zich bereid al degenen, welke zich bij den Bond wenschen aan te sluiten, omtrent doel, werking en inrichting van den Bond in te lichten, en hopen dat vele hunner medestudenten zich daartoe bij hun zullen aanmelden.

Namens het Hoofdbestuur,

De Secretaris,

SEYFFARDT.

Waarom een Studenten-Kaderbond?

Hoewel de Grondwet voorschrijft, dat alle Nederlanders, daartoe in staat, verplicht zijn mede te werken tot handhaving der onafhankelijkheid van het Rijk en tot verdediging van zijn grondgebied, kon men tot in 1898 voor een luttele som gelds dien zedelijken plicht afkopen. Werd men door het lot aangewezen om in het leger te dienen, welnu, men kocht een plaatsvervanger of een nummerverwisselaar, en men liep alleen gevaar in de loterij, die vijf jaar later plaats had, een schutterplichtig nummer te trekken, en van den dienst bij de schutterij kon men zich niet afkopen.

Het was of de Nederlanders zich over dit feitelijk schandelijk, doch gewettigd bedrijf niet schaamden. In het leger (Zie vervolg Derde Blad).

DERDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 5 DECEMBER 1907. No. 10.

dienden dan ook, behalve de officieren en de onderofficieren, in dienst gekomen om te trachten officier te worden, geen personen uit de hogere standen, en maar zeer weinigen uit den middenstand. Zelfs de kleine burger kocht, als het eenigszins mogelijk was, zijn ingelooten zoon vrij.

Als een voorbereiding voor den in te voeren persoonlijke dienstplicht, was in 1894 het reservekader opgericht, waarbij men het in den aanvang niet verder kon brengen dan tot vaandrig (een rang tusschen officier en onderofficier in). Aan dat reservekader, waarbij men zich vóór de loting moest verbinden, waren verschillende voorrechten toegekend, waaronder ook het onder de wapenen komen op die tijdstippen, die het best voegden, en het minste bezwaar bij de opleiding tot ambt of beroep medebrachten.

Het pleit voor de toenmalige jongelingschap, dat er zoo velen tot dat reservekader toetraden om persoonlijk den ook op hen rustenden grondwettelijken plicht te vervullen. Zij hadden toch kans om vrij te loten, en in het ergste geval konden vader of voogd hen vrijkopen. Zelfs was er onder de toenmalige kaderreservisten menigeen, dien de wet als eenigen zoon of wegens broederdienst had vrijgesteld.

Met de invoering van den persoonlijke dienstplicht en nog meer na de uitbreiding van de jaarlijksche lichting bij de wet van 1901, veranderde het reservekader eenigszins van doel en karakter. De eenige zoons waren niet meer vrij; de vrijstellingen wegens broederdienst werden nogal wat ingekrompen; de kans van vrijloten werd kleiner. Niet ten onrechte werden de aan het reservekader toegekende bijzondere voorrechten wat verminderd en naast het reservekader kreeg men het militiekader (samen verlofskader te noemen). De toeloop tot het reservekader werd door verschillende oorzaken minder, niettegenstaande men er sinds 1900 den officiersrang bij kon verkrijgen, hetgeen trouwens bij het militiekader ook het geval is.

De militiewet van 1901 verdubbelde bijna de legersterkte, terwijl de landweernet van hetzelfde jaar er een 80,000 man landweer bijvoegde, maar de schutterijen afschafte. Het ware ondoenlijk, niet alleen uit een geldelijk oogpunt, die zooveel grootere weermacht van een voldoende beroepskader te voorzien. Evenals in elk modern legerstelsel werd gerekend op een groote aanvulling door verlofskader, waarbij men vooral het militiekader op het oog had en het reservekader wegdacht.

De persoonlijke dienstplicht bracht toch de meer ontwikkelden en de meergegoeden in het leger; stof te over voor een talrijk bruikbaar militiekader, zoowel officieren als onderofficieren en korporaals. Wat de korporaals aangaat, zoo werd de verwachting niet teleurgesteld; ook het aantal onderofficieren werd wel verkregen, al liet het gehalte en de ontwikkeling wel wat te wenschen over. Doch het aantal militie-officieren bleef bedroevend klein in vergelijking met het zeer groote, dringend noodige aantal. Het reservekader was vooralsnog onmisbaar om, al ware het dan ook slechts voor een klein deel, in het groote incompleet aan militieofficieren te voorzien. Men ging zelfs over tot het gemakkelijker maken van de dienstverbintenis bij het reservekader, door die ook nog na de loting toe te staan, waardoor men dus de kans op vrijloten bleef behouden.

Wat is de oorzaak van de mislukking van de militiewet 1901; want mislukt moet die worden genoemd, nu men wel soldaten, doch geen genoegzaam aantal aanvoerders, met name in den officiersrang, verkrijgt.

Er zijn o. a. tweeërlei oorzaken aan te wijzen: men gaf gelegenheid aan de meer ontwikkelden en goeuden, zich vrij gemakkelijk van hun dienstplicht te kwijten en de kaderplicht voor hen werd niet ingevoerd.

Het instituut der viermaanders, de eerste oorzaak, vergunt aan voorgeoefenden, indien zij door het lot tot den dienst worden aangewezen en aan bepaalde, niet te hooge eischen voldoen, hun eersten oefentijd met vier maanden af te doen; door een niet groot geldelijk offer kunnen zij bovendien, met een ander ruilende, tevens vrijkomen van het zoogenaamd blijvend gedeelte.

Het is minder erg dan het vroegere zich geheel vrijkopen van den dienst door het stellen van een plaatsvervanger of nummervervisser; want in oorlogstijd treedt de viermaander in het gelid naast den langer geoefende;

doch in verband met het ontbreken van den kaderplicht is het toch een ergerlijke zaak. Want maar al te duidelijk is gebleken, dat het begrip van „vrijwillige kaderplicht” nog niet in ons volk is doorgedrongen en dat zij, die de meeste lusten van de gemeenschap genieten, niet al te zeer bereid zijn om de lasten voor de gemeenschap vrijwillig op zich te nemen. Hoe goed het ook, uit het oogpunt van het eigenbelang, is te verklaren, dat de meer ontwikkelde zich zoo gemakkelijk mogelijk van den dienstplicht tracht af te maken, toch moest juist voor dezulken de vraag zeer zwaar wegen: hoe vervul ik op de beste wijze mijn dienstplicht ten bate van mijn vaderland, niet alleen ten eigenbate? Die meer ontwikkelden dienen toch te bedenken, wat de Staat al niet, verre beneden den kostenden prijs, voor hen doet ten behoeve hunner opleiding, waardoor zij later in staat worden gesteld meer of minder begeerlijke particuliere of rijksbetrekkingen te verwerven.

De wet van 1901 kent alleen aanwijzing voor een graad; men kan dus aangewezen worden, ook al is men viermaander, om tot korporaal of sergeant te worden opgeleid*); maar de opleiding tot den rang van 2e-luitenant blijft een vrijwillige daad. De viermaander kan het niet eens vrijwillig doen, want die opleiding begint reeds in de maand Maart en hij komt eerst een paar maanden later onder de wapenen.

Doordat er ook onder de minder ontwikkelden velen zijn, die nog wel korporaal of sergeant willen worden, zijn er voor de opleiding tot die graden in den regel vrijwilligers genoeg en gaat men niet licht — ook om bijzondere redenen — tot aanwijzing over. Zelfs aannemende, dat men slechts geschikten tot de opleiding toelaat; de meest geschikten, de meest ontwikkelden krijgt men niet; die willen er in vier maanden af zijn, dat brengt hun eigenbelang mede.

Het zal binnen korteren of langeren tijd (als de politiek het gedooft) onvermijdelijk blijken, dat kaderplicht ook voor de opleiding tot den officiersrang wettelijk wordt voorgeschreven en daarbij het instituut der viermaanders voor de meer ontwikkelden wordt gesloten. Dan is er van eigenbelang geen sprake, maar neemt het landsbelang de plaats in, die het dringend behoeft en die het geheel toekomt.

Maar zoolang zulks niet het geval is, rust dan niet op de meer ontwikkelden de zedelijke plicht landsbelang voor eigenbelang te doen gaan? Het begrip „kaderplicht” dient bij ons volk evengoed ingang te vinden, als thans reeds met het begrip „dienstplicht” het geval is.

Het vrijwillig vervullen van den kaderplicht zou zeer zeker in allerlei kringen beter doordringen, indien de Nederlandsche studenten daarin voorgingen. Zij zijn het toch die in den vervolge in de gemeenschap belangrijke plaatsen zullen innemen en in wier handen de toekomst van ons vaderland voor een groot deel berust. Gaan zij voor, dan zullen vele anderen volgen.

Dan zal het meer en meer voor de ontwikkelden als een schande worden gevoeld, dat zij wél de voordeelen van de gemeenschap willen genieten, maar er verder, als het de verdediging des vaderlands geldt, niets of zoo weinig mogelijk voor over hebben.

Ook persoonlijk moet het den meer ontwikkelde hinderen en zijn eergevoel te na komen, als hij, de soldaat-viermaander, bij herhalingsoefeningen, bij mobilisatie of in oorlogstijd een plaats in de gelederen inneemt beneden zijn ontwikkeling, kennis en beschaving, en hij bevelen moet afwachten en zich moet laten leiden door vrij wat minder ontwikkelden, vrij wat minder kundigen, vrij wat minder beschaafden; nog te zwijgen van den in materieel opzicht veel nadeeliger toestand, dan dat hij militie officier ware geworden.

De meer ontwikkelden en goeuden hebben groot belang, en zeker niet het minst, bij het onafhankelijk voortbestaan van ons vaderland, en bij een goede voorbereiding in vredes-tijd van onze daartoe dienende weerkrachten.

Laat nu de studenten voorgaan en toonen, dat het hun ernst is, om de krachten, waarover zij ook in geestelijken zin beschikken, ten dienste van het vaderland te stellen, door te trachten om in de weermacht van den Staat een even hooge plaats in te nemen als zij dit later in de Maatschappij hopen te doen.

* Dit laatste is echter niet uit te voeren, tenzij de viermaander vrijwillig de maanden October en November in dienst blijft, omdat in die maanden de opleiding tot sergeant plaats heeft.

In het leger spreekt men thans niet meer van den „graad” van sergeant of korporaal, het is alles „rang”, in strijd met de Militiewet.

Het middel om dat doel te bereiken is te verkrijgen door het oprichten, het instandhouden en het meer en meer uitbreiden van een Studenten-Kaderbond, wiens hoofddoel is:

„Voor zooveel noodig de studenten op te wekken om te voldoen aan den zedelijken plicht, die op hen rust, zich in vreedetijd te bekwamen om in tijden van gevaar naar beste vermogen het vaderland te kunnen dienen, bij voorkeur als lid van het kader, zoo mogelijk van het officierskader.”

A. L. W. SEYFFARDT.

Spoorwegklacht.

Het was dezen zomer een rage om spoorwegklachten in de dagbladen te doen opnemen.

Gewoonlijk waren de menschen vertoornd over het missen van een aansluiting, iets wat ook werkelijk onplezierig is, en wat geregeld voorkomt als men overstapt van een trein van de S. S. of N. C. S. M. in een van de H. I. J. S. M. of omgekeerd.

Doch ook andere klachten kwamen binnen, zooals over tochtige wachtkamers, slechte urinoirs, te spoedig of niet spoedig genoeg gesloten overwegen, slechte bediening aan de loketten (iets wat in Delft nog al eens voorkomt) enz.

Hadden deze klagende menschen echter eens in Zuid- en Oost-Europa per trein gereisd, dan zouden vele klachten achterwege zijn gebleven en men zou werkelijk dankbaar zijn voor de zeer goede regeling van de sporen in ons landje.

Ik was voor eenigen tijd in Griekenland, het land, onder welks bekoring een ieder komt, die het betreedt. Doch ik zal U van zijn schoon niet vertellen.

Ik wil U slechts een korte beschrijving geven van onze (want wij waren met ons tweeën) treinreis van Patras naar Athene, waarna Gij eenigszins zult kunnen oordeelen over de spoorwegtoestanden aldaar.

Wij hadden in Patras overnacht en zouden den volgenden morgen vroeg naar Athene vertrekken, met de eenige trein die deze 2 plaatsen, de voornaamste van Griekenland, verbindt. Nu loopt de spoorbaan door een groot deel van Patras heen, gewoon over de straat alsof het een paardetram was, en komt ook langs het hotel waar wij logeerden.

Om 8 uur zou de trein vertrekken en eerst vijf minuten daarvoor kwamen wij naar beneden rennen, beladen met bagage. Doodkalm ontving de kellerschaar ons en zelfs onze verklaring dat wij met de trein van achten mede moesten kon hen niet bewegen op een draf thee voor ons te halen.

Ten slotte stelde de Ober ons gerust. Wij konden niet meer naar het station loopen, daarvoor was het te laat. Maar wij moesten maar wachten tot de trein voorbijreed en dan instappen. En zoo werd besloten.

Wij ontbeten rustig af tot wij gewaarschuwd werden dat de expres-trein van Patras naar Athene voorbijkwam. Na eerst een bende straatjongens, die overal op de loopplanken stonden te hebben weggejaagd, werd al rijdende de bagage in de coupé gezet, waarna ook wij volgden.

De afstand welke wij hadden af te leggen bedroeg ongeveer 240 K. M., waarover de trein doet 8 uur, dus 30 K. M. per uur. Men ziet dat de Grieken zich niet overhaasten.

Plaatsen van eenige beteekenis zijn niet aan deze spoorbaan gelegen, maar om van tijd tot tijd reizigers en personeel rust te gunnen zijn hier en daar wachthuisjes geplaatst, waar de trein dan eenige minuten stilstaat.

Komt men aan een station dan gaat het echter heel anders.

Men merkt direct aan den omvang van het gebouw, dat aan den kant van den weg staat en dat van de grootte van het station Rijswijk is, dat men bij een „plaats” is aangekomen.

De trein kart uit en met nog een beetje remmen staan wij net voor het station stil.

De reizigers stappen uit en koopen aan een stalletje dat zich op het „perron” bevindt, allerlei heerlijke zaken. Conducteur, machinist en stoker strekken zich uit in het gras naast den weg of gaan, zoo zij kennissen hebben die niet verder dan ongeveer 200 M. van de baan af wonen, hier een bezoek brengen.

Na eenigen tijd luidt de eerste bel.

Dit beteekent „wij gaan nog lang niet weg” en een ieder doet naar dezen raad.

Na een minuut of vijf de 2e bel. Dit is het sein voor den machinist, die nog steeds bij zijn familie is, om eenige

minuten later langzaam aan te komen drentelen en naast den conducteur in het gras te gaan liggen.

Dan de 3e bel.

Het personeel hervat zijn post en de oude menschen stappen in.

Zonder verdere waarschuwing gaat de trein nu weg en terwijl deze langzamerhand iets sneller begint te rijden, stappen de andere passagiers in.

Soms rijdt de machinist gedurende geruimen tijd, slechts weinig sneller dan stapvoets om niet de minste reden.

Eens begon ons dit te vervelen. Wij stapten uit en liepen naast den trein mee.

De machinist hing uit de locomotief en staarde voor zich uit. Doch plotseling bemerkte hij ons. Zoo'n spot kon die goede Griek niet verdragen en met een boezen ruk deed hij de trein vaart zetten. Wij stapten in en hadden bereikt wat wij wenschten.

K.

De wereld om.

XIII.

SAN FRANCISCO—CHICAGO.

De stad San Francisco draagt nog duidelijke sporen van de groote verwoesting van eenige jaren geleden, en biedt daardoor een vreemden aanblik. Hier een wijk geheel ongerept door de verwoesting, daarnaast een terrein met uitsluitend puinhoopen, weer elders nieuw opgerichte buurten, of geheele straten met tijdelijke gebouwen. Men krijgt ook nu nog een zeer sterken indruk van de grootte van de verwoesting: de vele ruïnes van gebouwen die er nog staan of beter liggen, zijn ontelbaar, en toch is al veel opgeruimd. De wegen en straten, die over zulke terreinen loopen, verkeerden nog in een afgrijselijken toestand: van een straatniveau kan men niet spreken, wel van een grillig ruimteoppervlak: wat eens een fraaie asphaltbestrating geweest moet zijn is nu een strook terrein met gansch onverwachte gaten en bulten. Tusschen die ruïnes ziet men op vele plaatsen kleine houten gebouwtjes van twee verdiepingen, die nu hun zooveelste jaar van een „tijdelijk” bestaan tegemoet gaan. En hier en daar verrijst een skyscraper te midden van de restanten van zijn gevallen bureu.

Andere wijken vertoonen een geheel gewoon karakter, of doordat zij weer opgebouwd zijn, of doordat zij in het geheel niet gevallen zijn. Ook verrijzen er nieuwe buurten: door de verwoesting heeft het centrum van de stad zich verplaatst, gespaarde wijken tot opbloeiing brengend, of nieuwe schapend, waardoor meteen de verwoeste braak blijven liggen.

Lang hield ik mij in deze ruïnes niet op, het interessante was er gauw afgekeken. Ik besteedde al mijn tijd voor de regeling van mijn verdere reisroute, en na nog geen vier-en-twintig uur aan wal geweest te zijn stapte ik weer op een boot, ditmaal een pont naar Oakland, waar de trein naar Salt-Lake wachtte.

De spoorwegtoestanden gaven mij geen schitterenden indruk van het „Amerikaansche”. De stations zijn nare gebouwen met groote, ongezellige ruimten als wachtplaats. Perrons zijn er niet, het geheele emplacement onder de stationskap is een beplankte vlakte, waarin de rails liggen, zooals bij stadstrammetjes. Komt een trein binnen, dan wordt op de locomotief een groote bel geluid; die moet vaak dienst doen, want een afzetting van den spoorweg is er niet, bij de overwegen staat in het gunstigste geval een waarschuwingbord, en daar snorren die groote expres-treinen langs. Het is blijkbaar goedkooper voor alle ongelukken de geëischte boete te betalen, dan voor een voldoende beveiliging te zorgen volgens de voorschriften. Maar het westen van Amerika is nog verre van beschaafd en is in vele opzichten nog „The far and wild West” uit zoovele boeken.

Hetzelfde economische beginsel zit blijkbaar voor bij de dienstbeveiliging; signalen en baanwachters-woningen heb ik nooit gezien; wel heb ik gehoord, dat de signalen die er zijn door de belanghebbende treinen zelf op veilig of onveilig gezet worden. Hoe dat in elkaar zit weet ik niet, doch zelf heb ik gezien, dat de wissels, om de treinen in de andere richting te kunnen passeeren (het is hier n.l. overal enkel spoor in het Westen) door het personeel van de betrokken treinen zelf verzet worden. En wat op een Europeaan, gewend aan toestanden, waarin alles met een vaderlijke voorzienigheid geregeld is, ook een vreemden indruk maakt, is het achter elkaar laten rijden van meerdere treinen;

als b.v. een trein te zwaar wordt voor een tweetal locomotieven om het gebergte in te gaan, dan worden er meerdere, soms vijf treinen van gemaakt, die op korten afstand achter elkaar voortrennen; zelf heb ik medegemaakt, dat twee treinen in de eene richting op eene wissel drie treinen in de andere kruisten. Het bloksysteem schijnt onbekend te zijn. Zoo zag ik in een annonce van een spoorwegmaatschappij in de Hudsonlanden, als iets bijzonders medegedeeld, dat die maatschappij op hare hoofdlijn een soort bloksysteem ingevoerd had.

Overal gaat men hier in Amerika van het beginsel uit: Helpt Uzelf; ieder moet maar voor zich zelf zorgen; het is iemands eigen zaak of hij overreden wil worden of niet; daar moet hij zelf op letten, en anderen niet. En het treinpersoneel moet zelf maar opletten niet op of tegen een andere trein te loopen, en aparta seinwachters daarvoor zijn een overdreven luxe. Het gevolg is, dat het aantal ongelukken en menschenlactoffers reusachtig groot is, hetgeen ieder Amerikaan grif toegeeft, soms met een soort genoegzaam weer een groot getal te kunnen uitspreken. In Amerika is immers alles groot, alles in den Superlatief.

Dit ieder-zorge-voor-zich-zelf wordt ook op vreemdelingen toegepast. Daardoor heb ik nergens anders zoo weinig medewerking en hulp gevonden als in Amerika, dat op dit punt een groot verschil vormt met het door en door beleefde en vormelijke Oosten. Het meeste viel het misschien nog op, indien men toevalligerwijze met een Duitscher (die er heel veel zijn) te doen kreeg, dan werd men direct geholpen, op de wijze, zooals wij dat in Europa gewend zijn. Heeft dit voor een vreemdeling soms veel nadeel, aan den anderen kant is het weer heel prettig. Hij kan nu rustig en ongemoeid over straat loopen en zijn oogen den kost geven, zonder geplaagd te worden door hulpvaardige guides en andere wezens.

Maar nu genoeg over dit alles, ik mag niet te veel kwaad van Amerika vertellen, want ik heb er ook veel goeds ervaren en ontmoet.

's Avonds laat verlieten wij Oakland. Den volgenden morgen, in de vroegte, spoorden wij de Sierra Nevada alweer uit, en kwamen toen in een dor, kaal steppenland, met zeer weinig afwisseling en zeer veel stof. Van tijd tot tijd stopte de trein eens midden in deze woestijn; dan stond er een klein huisje langs de baan, blijkbaar een stationnetje.

Den morgen daarop bevonden wij ons boven het Grootte Zoutmeer; op een houten, op palen gefundeerde, constructie loopt de rails over het meer heen. Deze aanleg is tijdelijk; langzamerhand wordt onder deze stellage een dam gemaakt, zoodat ten slotte een dam door het geheele meer zal loopen, waarin die palen dan als een geraamte dienst, of geen dienst meer, kunnen doen. Een groot deel is reeds klaar.

Waren wij, vlak voor het Zoutmeer, een uur lang door een geheel doodsche zoutwoestijn gespoord, aan den anderen kant bevonden wij ons op eens te midden van bloeiend akker- en weide-landschap. Dat is alles het werk van de Mormonen, die hier deze geheele streek bewonen. Hun „Jeruzalem”, het Salt-Lake-City, was het eerste doel van mijn reis. In Ogden moest ik overstappen, en een uurtje later mocht ik de Tempelstad der Mormonen betreden.

Salt-Lake-City heeft, zooals de meeste Amerikaansche steden, een uiterst regelmatig straat-aanleg: twee stel evenwijdige straten, die elkaar loodrecht snijden, zoodat de plattegrond veel overeenkomst met geruit papier vertoont. De straten zijn hier ook genummerd, in dit geval vanaf het Tempelblok, het middelpunt der stad. Eerst heeft men de Noord-, Zuid-, Oost- en West-Tempelstraat, en dan volgen eerste-, tweede-, derde- enz. straat -Noord, -Zuid, -Oost of -West.

Maar behalve deze eenvormigheid, die men op de kaart erger merkt dan in de werkelijkheid, maakt Zoutmeerstad een lieven indruk. In de Tempelbuurt is de aanleg steedsch, daarbuiten meer landelijk: de straten zijn daar breede Macadam-wegen, met boomen beplant, waarlangs vriendelijke landhuisjes liggen.

Per „Salt-Lake-City-Sight-Seeing-Car”, een specialen tramwagen, van een „Sight Seeing-company”, die alle buurten doorrijdt, ging ik de stad zien. De conducteur, gewapend met een grooten scheepsroeper maakte de kijkgrage bezoekers op het vele interessante opmerkzaam, en lichtte over alle bijzonderheden in. Sterk op den voorgrond traden getallen, voornl. aantallen dollars. Van ieder belangrijk gebouw werd de kostende prijs bekend gemaakt, en de Amerikanen schenen eerst voldaan, wanneer zij het zooveel-dollars gehoord hadden. En bij voorkeur kwam er de eene of andere

vorm van Superlatief in voor. Het beste, het duurste, het eerste, indertijd het vlugst gebouwde en vele ste's meer.

„Dames en Heeren, ter rechterzijde krijgt U thans het paleis van justitie, gebouwd in AD. 18 . . ., het heeft \$ X.00000 gekost, het is geheel uit baksteen vervaardigd, het eerste in zijn soort”.

„D. en H. Links ziet U nu de grootste kruidenierswinkel van deze stad, en de beste in heel deze streek! — Ik ben hier niet om als agent van eene of andere onderneming of winkel op te treden, maar uitsluitend om mijn plicht te doen, dat is: U kennis over Salt-Lake-City mede te deelen. — Gelieve thans gene winkel op te merken, die de eerste in haar soort was.”

„D. en H. wij komen nu voorbij het huis van Mr. Zoo-en zoo, die onlangs zooveel honderdduizend dollars aan die en die instelling gaf; dit huis heeft hem zooveel tienduizend dollars gekost, en is geheel gemaakt van de allerfijste zandsteen”.

„D. en H. thans komen wij voorbij het huis van Mr. . . ., Secretaris van den Hoogen raad der Mormonen; Hij bezit zooveel land, en heeft die en die mijnen, waardoor hij een inkomen heeft van zooveel; hij heeft 3 vrouwen, 17 kinderen, 15 paarden, 12 koeien, 8 schapen, 4 ezels, 2 varkens, 1 kat, 1 boot en een stuk van een werkplaats”. (Lezer ik fantaseer hier niets, werkelijk werd ons dergelijke kennis over Zoutmeerstad meegedeeld; natuurlijk ben ik niet geheel zeker meer van de juiste groote en volgorde der termen van deze reeks van roerende bezittingen.)

Met deze Sightseeingcars stak ik dus heel wat wijsheid over de stad op. Mijn middag besteedde ik om iets meer van de Mormonen te weten te komen, waarvoor ruimschoots gelegenheid was in het informatiebureau, annex de tempelgebouwen. Hierbij bleek mij, dat het Mormonisme heel wat anders is dan een veelwijverij; zelfs is dat alweer afgeschaft, omdat de burgerlijke rechter het in strijd met 's lands wetten bevonden had. Het is een zeer belangwekkende religie; het is het Christendom met nog een heeleboel erbij, en daardoor iets geheel anders dan het Evangelische Christendom. En in hun geloofsartikelen komen veel interessante, en ook zeer mooie opvattingen voor.

Van Salt Lake City ging het per Denver Rio Grande Railroad naar Colorado Springs en Denver. Voor een groot deel volgt deze baan het dal der Rio Grande, een bronrivier der Colorado, (d. i. een andere dan Rio Grande del Norte.)

Wij kwamen door een der mooiste en meest woeste streken van de Rocky Mountains. Zelfs zeide mij iemand, als je dit gezien hebt, hoef je Yellowstone Park niet meer te zien. Dat ben ik, geloof ik, niet met hem eens, maar wel weet ik, dat het gebergte, waar wij toen doorspoorden, geweldig grootsch was. Zoo'n woestheid van natuur, en zoo'n onherbergzame streek heb ik nooit elders gezien. En met verbazing en bewondering bedacht ik, hoe het mogelijk was geweest hier een spoorweg te bouwen, door uiterst nauwe ravijnen, met geheele loodrechte wand, ja op een plaats zelfs, door een zoo nauw canon, dat er alleen plaats was voor den wilddruisenden stroom en de spoorweg met eenig vakwerk aan en tusschen de steile bergwanden is opgehangen! Maar hoeveel levens die aanleg gekost heeft, dient beter niet gevraagd te worden.

Bij Denver waren wij het Rotsgebergte uit, en ging het de groote Mississippivlakte in, naar Chicago, wat nog twee nachten en een dag sporen vorderde.

In den vroegen morgen naderden wij deze wereldstad. Het viel mij echter tegen, zoo weinig als reeds de voorsteden een indruk van iets grootsch gaven.

Geen groote nijverheidswijken met vele fabrieken en onafzienbare rangeerterreinen, en andere kenteekenen van eene groote wereldstad nabijheid; maar alleen eene onafzienbare hoeveelheid lage gebouwen, tamelijk vrij staande als een eindeloos dorp. Hieraan scheen geen eind te komen, en nog maar steeds wachtende op de buitenwijken van het Chicago mijner verbeelding waren wij opeens in het station, in het centrum der stad.

Hier vond ik alles op elkaar gepakt en gestapeld, een klompje skyscrapers, het hart der stad vormende, die zich vandaaruit in eene eindeloze karakterloosheid uitstrekt.

J. W. G. J. Hz.

BOEKBESPREKING.

Een belangwekkende brochure.

HYGIENE VAN DEN GEEST.

Tucht als middel tegen Zenuwzwakte door

Dr. F. J. SOESMAN.

W. P. VAN STOCKUM & ZN., 's-Gravenhage (f0,65).

Hoewel oorspronkelijk uitgesproken als rede in het Hygienisch Genootschap te 's-Gravenhage is de inhoud dezer brochure niet slechts van belang voor een beperkten kring van medici, en afwezigheid van vaktermen en helderheid van opzet toonen dan ook dat de schrijver zich heeft willen wenden tot alle ontwikkelden. Er is bijna niemand onder ons die niet reeds uit de ervaring in zijn naaste omgeving opgedaan tot de erkenning van het feit kan komen dat het lijden aan een tijdelijke of blijvende zenuwzwakte in meerdere of mindere mate het deel is van de besliste meerderheid dergenen die op intellectueelen arbeid zijn aangewezen.

Dit feit te hebben opgevat als een sociaal verschijnsel dat zijn zijde van tijdelijke noodzakelijkheid onthult en te hebben gewezen op het analoog verband in de ontwikkeling van den mensch als individu en de maatschappij is een van de verdiensten van den schrijver. Allereerst vraagt hij zich af welke de schadelijke invloeden zijn die op den menschelijken geest inwerken, het antwoord moet luiden dat de vooruitgang zelve, met als gevolgen de opstapeling der leerstof en de zweepslagen der concurrentie, de groote oorzaak is van gejaagdheid en toename van stoornissen in het zenuwstelsel. Intusschen zou het remedie: terugkeer tot de natuur, met verlies van allen verkregen vooruitgang erger zijn dan de kwaal, en de bestrijding van het kwaad moet dan ook worden gezocht in verbetering der hygienische toestanden, maar bovenal en dit is kenmerkend voor 's schrijvers levensbeschouwing in het meer weerstandbiedend maken van den geestelijken mensch tegen de intellectueele en moreele gevaren der hedendaagsche en der toekomstige samenleving.

We hebben hier te doen met een reactie, een reactie tegen de al te zeer gematerialiseerde medische wetenschappelijkheden, die langs lijnen van vivisectie of chemie zou willen opklimmen tot den geest, en deze erkenning van ziektevormen die uit den geest voortkomen en door middel van den geest bestreden moeten worden is een niet te onderschatten vooruitgang.

Aan het ziektebeeld van den neurasthenicus toont schrijver ons dat het meest op den voorgrond tredend verschijnsel dat algemeen voorkomt is: „gebrek aan tucht”, en in den tegenwoordigen toestand der maatschappij vindt hij dienzelfden trek „onverdraagzaamheid, gebrek aan discipline, gebrek aan het gevoel van de noodzakelijkheid eener strenge tucht als hoofdvoorwaarde van een dergelijke ontwikkeling” terug. En dit alles als een gevolg van een „genetische Verwirrtheit” ontstaan door de accumulatie van groote hoeveelheden kennis en macht die de menschelijke geest nog niet heeft kunnen verwerken, en waaraan hij zich nog niet heeft kunnen aanpassen. In het leven van den mensch zegt schrijver komt een periode voor tusschen het 7de en het 30ste levensjaar waarin de mensch „als een schip zonder roer wordt heen en weer geslingerd” een

periode die veel overeenkomst vertoont met het ziektebeeld der neurasthenie, en die geestelijke puberteit genoemd kan worden, en met deze periode is de sociale overprikkeldheid in hooge mate analoog. En evenals de levensperiode louterend en bevruchtend werkt en overvoert in een tijdperk van verhoogde levenskracht zoo is ook het tijdvak waarin wij ons bevinden als een overgang te beschouwen tot een tijd waarin de geest weer de tucht over zichzelf heeft verkregen en zich heeft aangepast aan de verhoogde levensvoorwaarden.

In de ideeën der wettelijke gelijkheid en der economische afstandsvermindering, in de pogingen tot verbredering der menschheid en in de wederopleving van het Godsdienstig leven ziet schrijver de voorbode van een nieuw licht.

Bijna betreden wij hier het terrein van de politiek, en wij zouden hier gaarne nog wat meer gehoord hebben. Zien wij niet in het gemeenschapsgevoel der opstrevende klassen de opleving van het beginsel der tucht in een hooger vorm, en is het niet de communistische vervorming der productie die zich geestelijk vertolkt als een onderworpen zijn aan een hogere orde van dingen, een ondergeschikt zijn van de individu aan de belangen der gemeenschap?

Intusschen daarvan vinden wij hier niets, maar wat doet het er toe, de groote waarde van het hooren van gedachten is niet het letterlijk overnemen maar wel de inductie, het vruchtbaar op zich doen inwerken en in eigen taal trachten te vertolken wat een schrijver voor goeds zegt. En juist aan die induceerende vruchtbaar makende gedachten is deze brochure rijk.

De sociale neurasthenie van den tegenwoordigen tijd is dus volgens schrijver een noodzakelijke overgang tot betere toestanden en nu vraagt hij zich af wat zijn individueel zoowel als algemeen de middelen om het weerstandsvermogen voor het individu te verhoogen.

Allereerst herstel van orde en tucht, niet in chauvinistischen maar in gezonden zin, vermijding van negatieve affecten als angst, vrees enz., matigheid, doch deze slechts in verband met zelfkennis daar slechts individueel kan worden beoordeeld wat matig is, en zelfbeheersching. 's Schrijvers standpunt treedt duidelijk op den voorgrond waar hij ten aanzien hiervan zegt:

„Wat men in een bepaald wetenschappelijk systeem ook moge zeggen, er is in den mensch een principie aanwezig, dat in staat is, althans in staat kan gemaakt worden, intellectueel te gebieden en aan de gevoelens en gedachten een bepaalde richting te geven.”

„Door dezen kern” „tot ontwikkeling te brengen behoedt men zijne geestelijke gezondheid.”

Vóór alles wenscht hij „een levensbeschouwing, die bovenal bescheidenheid aankweekt en ondergeschiktheid van een hogere orde van dingen.”

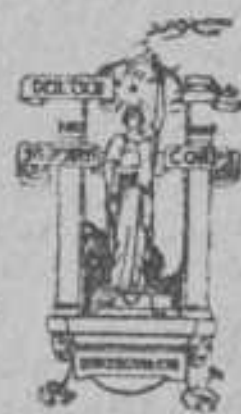
Eigenaardig zijn nog 's schrijvers beschouwingen ten aanzien van onthouding van alcohol enz., in verband met zijne opvatting:

„Hoofdaangrijpingspunt eener rationeele geestelijke hygiëne moet zijn de geest zelf en hare gedetailleerde voorschriften van geestelijken, individualiseerenden aard”.

Hecht hij aan dit alles weinig en o.i. te weinig waarde waardoor hij aan zijn brochure een eigenaardig en zeker velen niet sympathiek slot maakt. Het is wel waar dat bijvoorbeeld de meerdere ontwikkeling van het volk en de leerschool der vakactie meer tegen den alcohol heeft gedaan dan alle onthoudersbon-

(Zie vervolg Vierde Blad).

ADVERTENTIEN.

CHARLES ABRAAS.

--- PHOTOGRAAF D. S. C.

OUDE DELFT 145

--- TELEPHOON No. 295.

ATELIER EERSTE RANG.

ONDSCHIEDINGEN:

s-GRAVENHAGE 1904.

's-GRAVENHAGE 1906.

GENUA - - - 1905.

DRESDEN - - - 1906.

Biljarts „'t Is-Me-Edso”,

overtreffen ieder ander fabriikaat.

Te bespelen Stations-Koffiehuis.

KRUIF.

Boekhandel en Boekdrukkerij

J. WALTMAN JR.

Binnenwatersloot 33.

Vlamingstraat 34.

VIERDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 5 DECEMBER 1907. No. 10.

den, maar toch is de arbeid dezer laatsten niet imaginavi te noemen waar, zooals bijvoorbeeld in Duitschland, frisschere ideën verspreid moeten worden over het al of niet matig zijn van zekere quanta bierconsumptie.

Intusschen is dit een bijzaak die aan de waarde van het geheel niet afdoet. Vooral voor ons studeerenden schijnt ons een lezing en herlezing van de door Dr. Soesman geschreven brochure en een overdenking zijner ideën van groote waarde. Velen zullen er een steun in kunnen vinden en zij die dat niet noodig hebben vinden een goede gelegenheid hun blik buiten de enge vakgrenzen te verruimen en een niet pessimistischen kijk te krijgen op een van de zorgelijkste verschijnselen van den modernen tijd.

Fx.

LIEFDES KRONKELPADEN,
door K. F. NIEULAND.
Uitgave van W. L. & J. BRUSSE.

Er komen zoo tegen 't jaar heel wat boeken uit, vooral tegen St. Nicolaas. Dan wordt er veel geschreven wat men onder den naam gelegenheidsboeken kan stellen, niet zoozeer in de beteekenis van gelegenheidsgedachten, maar meer in dien zin dat in dit gedeelte van 't jaar de vraag naar nieuwe boeken 't grootst is.

Ik geloof dat bij de vele romans, die ik den laatsten tijd gelezen heb, Liefdes Kronkelpaden van K. F. Nieuland er niet zoo één is. 't Is geschreven van Maart '05—Juni '07 en dat is over 't algemeen wel te merken aan den stijl en de manier van behandelen.

De Geschiedenis is eenvoudig.

Een gymnasiast, later student en niet-corpslid is verliefd op een meisje, deze wordt echter sterker geïmponeerd door 'n Delftsch Student, verkondiger van schoone theorieën, waar ze mee trouwt. Maar vóór haar huwelijk bemerkt ze dat ze 'n warmer gevoel, 'n andere sympathie heeft voor Evert maar tòch trouwt ze; Evert heeft zich nooit geuit.

Dan, komt 't leven van Evert. Leiden. Hoe hij daar 'n college-meisje ontmoet, van 't type, dat financieel onafhankelijk op 'n vrijer en ongedwongener manier de wereld eens wil bekijken, werkt er mee samen, praat er veel mee, doet lange wandelingen, in één woord 't wordt 'n ideëele vriendschap, maar de liefde blijft bij Elly, de getrouwde vrouw.

Eindelijk kan hij zijn martelingen niet meer weerstaan schrijft naar Elly, dat hij haar zal komen opzoeken en komt ook werkelijk als haar man toevallig uit de stad is naar 'n fabriek.

Dan kon 't niet anders; of eindelijk komen ze tot een uiting van hun liefde. Zij pakt haar boeltje en ze sporen naar Brussel na vooraf telegrafisch geld te hebben gekregen van zijn vriendin Lucie uit Leiden.

De huwelijksreis duurt weken, ze leven in de hoogste extase, tot... ze beiden voelen dat 't genoeg geweest is, zij tot de ontdekking komt dat ze tòch niet genoeg voor elkaar zijn.

De scheiding is hangende. Ze moet op de een of andere manier een betrekking vervullen, wordt geholpen door zijn broer in Rotterdam.

En hij gaat terug naar Leiden.

Als hij zijn vriendin terug vind, is iets veranderd. Hij de man die ondervonden heeft, de man die geproefd heeft van 't leven, komt in een andere positie tegen over haar, die dezelfde is gebleven; meisje met vrijen blik maar buiten 't liefdeleven staande, dat hij gevoerd heeft. Hij helpt haar weer werken hij werkt ook hard, in de vacantie correspondeeren ze druk en dan langzamerhand ontwaakt dat warmere gevoel, groeit hun vriendschap tot liefde en eindelijk... engageeren ze zich.

Dit is de inhoud van 't boek. Betrekkelijk weinig handeling gevende, heeft de schrijver zich tot taak gesteld 't gedachte en gevoelsleven te doorgronden van die vier verschillende menschen: de Delftsche Student, de Leidenaar en dán last not least de twee vrouwenfiguren Elly en Lucie.

In den hoofdpersoon Evert is hij 't best geslaagd, die laat hij leven, denken, zijn kleinigheden komen uit, zijn vrij zwak karakter tegenover 't forsche-gebéle van Elly.

Dit is in veel vaster lijnen getrokken en tòch geloof ik minder juist. Zij komt voor mij te spoedig tot de openlijke erkenning van haar tweede desillusie, de eerste, 't huwelijk met den drogen ingenieur, óók te overdreven geteekend als hebbende als getrouwde man, die toch langzamerhand wel wat ondervinding opdoet, voor niets anders gevoel dan voor beredeneerde onthoudingsgedachten.

En dát vormt juist 't onwaarschijnlijke, hoewel zéér weinig zijnde, in dit boek: het te groote verdriet van haar in 't huwelijk met den ingenieur die zij toch óók liefhad, en wel met 't beste van haar geest en in 't tegendeel, n.l. 't bijna uitsluitend lichamelijke, waarvoor ze Evert bemind.

Lucie is zwak geteekend. Uit de enkele gegevens kan je onmogelijk haar verder gedrag en zijn verliefd worden op haar afleiden.

Toch maakt, buiten de fouten, die dit boek mijnsinziens aankleven een prettigen indruk vooral ná de eerste hoofdstukken, waar de stijl vloeiender wordt, warmer, minder berekend, en geeft 't werkelijk een beeld van jeugdige kracht.

G. N.

Van den zelfden uitgever ontvingen wij:

HET NACHTLICHT VAN DE ZEE, door J. BRUSSE, een zakformaat als 't ware, bewerkt naar: „Op het lichtschip Maas”, in het voorjaar van 1903 verschenen, in de rubriek „Onder de menschen”, van de „N. R. Ct.”

Dat, wat Brusse in dit kleine boekje geeft is zijn stijl, zijn zijn schilderingen van menschen en toestanden, die weinig in 't oog vallen voor 't groote publiek en toch alle belangstelling verdienen.

En hier geeft hij zeker een van de merkwaardigste onderwerpen: het leven van die mannen op een lichtschip, 'n paar mijl van den wal waar ze als dooden voor zijn, buiten enkele seinen die ze geven, buiten enkele boodschappen die ze tegenwoordig radio-grafisch ontvangen, of de hond 't goed maakt, of de kok weer 't zelfde menu geeft.

Die mannen tellen de dagen, de uren die ze op 't lichtschip zitten, tellen hun passen, als ze wacht hebben in zes pas heen en weer loopen, tellen ieder tijdstip dat ze dichter komen bij 't tijdstip dat de „Twent” ze komt halen en ze afflost.

En toch is hun bestaan zoo vól belang, kunnen ze niet gemist worden, die moedige kerels die 't baken zijn voor alles wat er den Nieuwen Waterweg ingaat.

't Is belangrijk dat boekje en in de bekende trant geschreven, gevende de uitingen van de menschen, leesbaar gemaakt door den schrijver, die handiglijk overwipt van nauwkeurig luisteraar tot verteller.

BIBLIOTHEEK VAN RUSSISCHE
LITTERATUUR. No. 5. J. S. TOUR-
GENJEF. Klop.. klop.. klop..
Uit het Russisch vertaald door Z.
STOKVIS. — Uitgave MAAS & VAN
SUCHELEN, Amsterdam.

't Zijn van die teekenende Russische verhalen, die door deze Bibliotheek voor een Nederlandsch publiek leesbaar zijn gemaakt.

Wie zal er denken hier in West-Europa een eenvoudige spookhistorie te vertellen, een man te beschrijven met zijn naieve gedachten, die tot het „fatale” type behoort, die aan een noodlot gelooven, die weten dat iets hun boven 't hoofd hangt en vreemd eindigen.

't Is de geschiedenis van 'n officier, die voor zich zelf en anderen onverklaarbare dingen doet en denkt, die van 'n meisje houdt en haar toch niet trouwt en weet dat zijn straf dan komen zal, weet dat ze sterft. En ze sterft aan cholera. Hij prent zich in, dat ze zich vergiftigd heeft, dan schiet hij zich voor zijn kop.

Zoo'n simpel verhaal, simpel verteld, een beeld van 't leven van menschen en typen in dat Reuzenrijk Rusland, die ons zoo vreemd en toch sympathiek zijn.

G. N.

MEVR. E. OVERDUYN-HEYLIGERS.
OM ZIJN EER. :- :- :- :- :-
Indische roman in twee deelen.
Uitgave van L. J. VEEN, A'dam.

Indische romans, twee deelen, „Om zijn eer”. Dat is tenminste een titel die je kunt rangschikken onder de vele titels van romans, die in 't oneindige herhaald worden, van 1860 af. Maar de titel heeft dan met 't heele boek eigenlijk erg weinig te maken, want zij spruit voort uit de daad

van een van de hoofdpersonen in deze daad, die 't gevolg is van 'n vrij gezochte aanleiding, die een van de andere personen geeft, staat in weinig verband met de personen zelf, 't gedachtenleven, de zielen der personen.

Er zijn drie personen die sterk op den voorgrond treden: een vrouw, haar man, en 'n andere man, die verliefd wordt op haar, en zij op hem. Dit is in 't kort 't heele boek, Zij is 'n hoogstaande vrouw, hij (de man) is 'n ploert, de derde is 'n hoogstaand mensch.

Eerst 't leven en bedrijf in Magalang. Hij wordt op 't eerste gezicht verliefd op de getrouwde vrouw, is er zich hoe langer hoe meer van overtuigd. Zij is verliefd op den nieuwen dokter. Maar de dokter wil geen echtbreker zijn. Zij heeft 'n dochttertje, 'n schat. Hij treedt één keer handelend op, als haar man haar beleedigt en slaan wil. Dan komt zij tot de overtuiging dat 't eenigste is: weggaan, en hij vraagt overplaatsing aan. Dit is 't eerste boek.

't Tweede boek houdt in, dat ook háár man overgeplaatst wordt, naar Atjeh, naar 'n onbeteekenend klein nest, maar dat onrustig is door de omstreken, die onveilig gemaakt worden door benden. Beschrijvingen van den omgang dáár, van de menschen. Dan komt de controleur een belangrijke plaats innemen in 't verhaal, Hij is ongetrouwd, ziet dat de officier zijn vrouw mishandelt. Zij begrijpt en vindt 't heerlijk dat er 'n sympathiek mensch in de buurt is.

Dan worden de troepen opgeroepen uit de plaats voor 'n groote tuchtigingstocht.

De plaats verlaten door militairen bieden een doel voor de Atjehsche benden. Zij zijn reeds dicht bij. De controleur biedt haar zijn huis aan, ze is bang doch weigert, ze voelt zich minder tegenover dien man. De benden zijn dichtbij, er dreigt erg gevaar, dan gaat zij een gevaarlijke tocht ondernemen, naar 't telefoonhuisje om hulp te krijgen van troepen.

De troepen komen en als dokter erbij is Van der Wedden, afgemat, ziek van verdriet.

De controleur gaat naar den luitenant toe, houdt hem zijn schandelijk leven voor, zijn mishandelingen, zijn omgang met geisha's. De controleur wil dat zij zullen scheiden, en dat hij haar dan zal trouwen. Maar ze weigert, zij heeft immers alleen Van der Wedden lief.

Ze hebben elkaar ontmoet, doch gaan weer van elkaar.

Dan krijgt de officier zijn bevordering tot kapitein. Zij moeten weer naar Java terug.

Zij zal vooruit gaan en in 'n hotel haar intrek nemen.

Dáár komt Van der Wedden, zij bespreken alles, hoe ze 't samen zullen vinden, hoe zij zich van haar man zal laten scheiden en hoe zij samen 't leven zullen doorgaan. Maar haar man heeft een brief aan haar onderschept van den controleur. Plotseling verrast hij zijn vrouw en Van der Wedden als ze samen hun toekomst bepraten. Hij beleedigt haar zoo dat Van der Wedden hem een klap in 't gezicht geeft. Nu komt 't slot. De versche kapitein is heelemaal ploertig, één en al ploert, zegt dat 't insubordinatie is, beleediging van 'n hooger officier: óf Van der Wedden wordt met schande uit den dienst gejaagd, óf hij schiet zich 'n kogel door 't hoofd.

Hij doet 't laatste; om zijn eer! Nu is juist die daad van Van der Eem zoo onmenselijk ploertig, dat hij vrij onwaarschijnlijk is, en dus ook 't slot, dus de titel.

't Boek laat zich gemakkelijk lezen, maar 't onderwerp was beter en juist behandeld in minder bladzijden. Zoo nu en dan is 't een en al gekwebbel over plaatselijke toestanden en toiletten.

G. N.

FEESTNUMMER van de „PROPRIA CURES”, uitgegeven bij gelegenheid van het 55e lustrum der Amsterdamsche Hoogeschool.

„Na heel wat beslommingen”, zoo zegt het voorwoord, is het der redactie gelukt dit feestnummer „zoo volledig mogelijk te krijgen”. En werkelijk, de opzet wijst er op dat er naar getracht is iets degelijks te leveren.

Echter komen vele drukfouten voor, die hoewel misschien van weinig belang, toch afbreuk doen aan de volmaaktheid van het geheel. Aan gebrek aan oplettendheid is het waarschijnlijk ook te wijten dat de foto getiteld: Aula der Universiteit tijdens de rede van den Rector, in werkelijkheid Dr. Blooker, de woordvoerder der Reunisten, in den catheder voorstelt, terwijl de rector daarnevens en naast zijn medesenen kalm is neergezeten.

Wanneer wij vervolgens nog opmerken dat het voorkomen van den naam van den redacteur-ontwerper van het omslag,

zoo duidelijk en bijna alsof hij het was die de juist er boven staande corpsspreuk bij wijze van attentie ter gelegenheid van het zooveelste lustrum verzon, o. i. minder wenschelijk was, dan zijn dus daarmede eenige aanmerkingen van het hart en zouden wij kunnen aanvangen met op te sommen al wat in deze uitgave te waardeeren valt. Daarmee ware echter te veel plaatsruimte gemoeid en wij willen slechts hier en daar iets aantippen.

Het eerste artikel, dat den titel draagt „Van de Universiteit en de Studenten”, geeft in korte trekken een duidelijk beeld van den groei en bloei van het „Athenaeum Illustre”, later „Universiteit van Amsterdam”, doet zien hoe onze eenige gemeentelijke hoogeschool kan wedijveren met haar zusters, de rijksuniversiteiten en hoe op sommige punten zij die nog overtreft. Geen andere hoogeschool hier te lande heeft een leerstoel in de Aardrijkskunde en om van vroegere sterren niet te reppen, mannen als Bakhuis Roozeboom, Treub en meer grootmeesters der wetenschap van dezen tijd worden of werden door haar tot het hoogleeraarsambt geroepen.

Ook gaat de heer Fuldauer, schrijver van dit artikel, de geschiedenis van het Corps na, iets langer stilstaand bij belangrijke feiten als daar zijn de fusie en roeringen in het eind van het vorige en begin van dit jaar. „Een Lustrum Corpsspolitiek”, hetgeen dan volgt, van de hand van den heer Polak, is een produkt, dat om zijn stijl alleen reeds het lezen overwaard is. De inhoud willen wij niet releveeren; aan het meerendeel zal in grove trekken de strijd gedurende de afgelopen cursus in het A. S. C. gevoerd, bekend zijn en belangstelling in details mogen wij niet veronderstellen.

Een verslag der verschillende feestelijkheden vormt de tweede helft. Moge ook het eene evenement met vaardiger pen zijn beschreven dan het andere, over het algemeen vertrouwen wij, dat er mede een prettig aandenken voor de feestvierenden zal zijn geschapen; ook de fotografieën zullen bijdragen tot verlevendiging van veler herinneringen. Wat zou men dan meer kunnen wenschen?

STOISCHE WIJSHEID. -:- -:-

Uitgegeven door J. H. LEOPOLD.

Van dit werkje verscheen een tweede vermeerderde druk. Het bevat thans I: het handboekje van Epictetus en II: boek 5, 9 en 11 van „Marcus Aurelius tot zichzelf”.

Het wil mij voorkomen, dat men den vertaler-uitgever dank mag weten voor zijn arbeid. Doch de beoordeeling van zijn werk zij aan meer bevoegden overgelaten. Ik wil mij beperken tot de aankondiging, en deze taak aanvaard ik met vreugde, hopen, dat ook anderen tot huu voordeel met deze uitgave mogen kennis maken.

Epictetus' „Enchiridion,” door zijn leerling Arrianus opgesteld, is als de christallisatie van des wijsgeers stelsel. Een groote rust moet deze filosofie aan hare aanhangers gegeven hebben, want zij brengt mede een gelaten dragen van „wat niet in onze macht staat.” We beheerschen, zoo zegt Epictetus, onze opvattingen, ons streven, onze begeerte en onzen afkeer, m. a. w. alle werkingen, die van ons zelf uitgaan. Al het andere (b. v. ons lichaam, ons bezit) valt buiten onze machtssfeer. Dit evenwel kan ons niet schaden, wanneer we zelf niet willen: „Denk er aan dat niet de lasteraar of aanrander ons kwaad doet, maar de meening, dat zij boosdoeners zijn.” „Wanneer dus iemand U tergt, weet dan, dat uw eigen opvatting U tergt.”

Aangezien nu, zoo redeneert hij voort, onze opvatting in onze macht staat, behoeft zij ons geen kwaad te doen: wij kunnen haar immers bannen. Zoo is het ook omgekeerd met het voordeel; „een leek verwacht het van de buitenwereld, maar „het standpunt en het kenmerk van een wijsgeer: alle voordeel en nadeel verwacht hij uit zich zelf.”

Ook Marcus Aurelius uit zich in zijn Boeken „tot zichzelf” in dezen geest. „Hoe gemakkelijk,” zegt hij (V,2), „is het, elken indruk, die verontrustend of onpassend is, weg te stooten en uit te wischen, en terstond in alle kalmte te wezen.”

Hiermede zij mijn aankondiging voltooid. Het mijzelven gestelde doel was niet meer dan een vingerwijzing te geven naar den rijken inhoud van dit werkje, en de aandacht te vestigen op het belangrijke dezer uitgave.

Het boek is een aandachtige lezing meer dan waard.

H. C. L.

Leiden.

BERICHTEN EN MEDEDEELINGEN.

D. S. C.

De Senaat van het D. S. C. is als volgt geïnstalleerd:

W. H. van Leeuwen,	president.
J. B. A. Kessler,	secretaris.
C. S. Vlieland Hein,	thesaurier.
G. A. van den Bergh,	vice-president, archivaris.
F. A. Vening Meinesz,	vice-secr., commissaris.

—o—

Bij de verkiezing voor vice-secretaris van den Senaat kreeg R. A. Wttewaall 48 stemmen, F. A. Vening Meinesz (gesteld door Dutilh c. s.) 139 stemmen, terwijl blanco waren 3 en ongeldig 2 stemmen.

—o—

TWEEDE-JAARS-BESTUUR.

Het Bestuur maakt bekend, dat het door de leden is gemachtigd een laatste hoofdelijke omslag te heffen van f 7,—, aan welk besluit de Senaat zijn goedkeuring heeft gehecht. Zij die eind September 1907 bedankten voor hun lidmaatschap van het Corps, zijn gehouden deze omslag te betalen.

Het Bestuur herinnert aan Hoofdstuk II, art. 4, van de Corpsswet (vorderingen over te dragen aan den Senaat).

Namens het Tweede-Jaars-Bestuur,
W. M. ROESSINGH VAN ITERSON, Secretaris.

VRIJE STUDIE.

Zij, die in verband met de a. s. lezingen van Professor Huyzinga alsnog wenschen lid te worden van „Vrije Studie”, worden verzocht zich hiertoe schriftelijk te wenden tot den Secretaris.

Namens het Bestuur,
J. B. A. KESSLER,
Secretaris, Oude Delft 152.

Ontvangen Boeken:

PRO EN CONTRA. De Doodstraf.
Pro: Mr. Fabius.
Contra: Mr. Simons.
Baarn, Hollandia Drukkerij.

EEN MEISJE-STUDENTJE OVER EEN MEISJE-STUDENTJE, door Annie Sillevius.
Rotterdam, W. L. & J. BRUSSE.

A G E N D A.**DELFT.**

Woensdag 11 December. Stads Doelen. Buitengewone voorstelling van het Residentie-Tooneelgezelschap: „Huzarenkoorts”; 8 uur.

DEN HAAG.

Vrijdag 6 Dec. Ned. Tooneel: „Nora”; 8 uur.
Geb. v. K. en W. Ensemble Berliner Bühnen Künstler.
„Vom andern Ufer”; 8 uur.

Zaterdag 7 Dec. Geb. v. K. en W. Tweede Concert van het Concertgebouw-orkest onder leiding van Willem Mengelberg, solist Heinrich Fiedler (viool); 8 uur.
Fransche Opera: „Thaïs”; 8 uur.

Zondag 8 Dec. Dierentuin. Residentie Tooneelgezelschap: „Mamselle Nitouche”; 8 uur.

Maandag 9 Dec. Geb. v. K. en W. Optreden van Isadora Duncan met eenige van haar leerlingen; 8 uur.
Fransche Opera: „Lohengrin”; 8 uur.

Dinsdag 10 Dec. Geb. v. K. en W. Italiaansche Opera: „Il battisto”; 8 uur.

ROTTERDAM.

Vrijdag 6 Dec. Groote Schouwburg: „De wereld waarin men zich verveelt”; 8 uur.

TECHNISCHE BOEKHANDEL - J. WALTMAN JR.

Afdeeling BOEKHANDEL ————— Binnenwatersloot 33:

LEVERING VAN WERKEN OP TECHNISCH EN LETTERKUNDIG GEBIED
ABONNEMENTEN OP TIJDSCHRIFTEN EN COURANTEN. PLAATSEN VAN
ADVERTENTIËN IN ALLE COURANTEN. INBINDEN VAN BOEKEN EN
OMLIJSTEN VAN DIPLOMA'S EN PLATEN. * * * * *

Afd. SCHRIJF- en TEEKENBEHOEFTE, Binnenwatersloot 33:

PASSERDOOZEN, REKENLINIALEN, DRIEHOEKEN, TEEKENHAKEN, -BORDEN, -SCHRAGEN, -KOKERS, -PORTEFEUILLES, -INKTEN, -PAPIEREN, MILLIMETERPAPIER, KALKEERPAPIER, KALKEERLINNEN, GUMMI, PUNAISEN, O.-I. INKT, VERVEN IN TUBEN EN STUKJES, VERFSCHOTELS, MAATSTOKKEN, DECIMETERS, SCHETSBOEKEN, TEEKENPOTLOODEN, DICTAATCAHIERS, COLLEGETASSCHEN, NOTITIEBOEKJES, BLOC NOTES, MEMORANDUMS, POSTPAPIER IN PAKJES EN IN DOOZEN, ENVELOPPEN, PENNEN, INKT, PENHOUDERS, POTLOODEN, COPIEBOEKEN, BRIEVEN-ORDENERS, NOTULENBOEKEN, VLOEICARTON, VLOEIMAPPEN. * *

OP AANVRAAG VOOR H.H. STUDENTEN STEEDS VERKRIJGBAAR UITTREKSELS UIT HET ROOSTER DER T.H.S. EN ETIKETTEN VOOR DICTATEN.

Afdeeling DRUKKERIJ ————— Vlamingstraat 34:

BOEK- EN STEENDRUKWERK, AUTOGRAFIËN ENZ. * * * * *
VISITEKAARTJES, BRIEVENHOOFDEN, KWITANTIËN, CONVOCATIEBILJETTEN EN -KAARTEN, CONTRIBUTIEKAARTEN, DIPLOMA'S, WETTEN EN REGLEMENTEN, DISSERTATIËN EN STELLINGEN, PROGRAMMA'S, INVITATIEKAARTEN, MENU'S, BALBOEKJES. — VOOR DRUKWERK VAN VEREENIGINGEN ZIJN TAL VAN VIGNETTEN BESCHIKBAAR. * *

BESTELLINGEN IN RIJSWIJK EN DEN HAAG EN OVERIGE OMLIGGENDE GEMEENTEN WORDEN DAGELIJKS VRACHTVRIJ UITGEVOERD. BESTELLINGEN EN SCHRIFTELIJKE BOODSCHAPPEN KUNNEN AAN DE LOOPERS, DOOR HUN UNIFORM-KLEEDING KENBAAR, STEEDS WORDEN MEEGEDEVEN. * * * * *

Uwe aandacht wordt gevestigd op de tweede, veel verbeterde en vermeerderde uitgave van het Bundeltje:

— ROTTE BLÂREN —

Studentenliedjes van HUGO en EDUARD
met Muziek en Teekeningen bijeengezameld.

De eerste uitgave, die eenige jaren geleden verscheen, was **spoedig uitverkocht** en het verlangen naar eene tweede uitgave groeide steeds aan, juist ook om dan de **melodieën**, die er zoo innig aan verbonden zijn, mede in druk te zien, opdat ze niet in de vergetelheid geraakten. De Studenten-Heruitgevers hebben op onbekrompen wijze in het gemis voorzien, door veel te verbeteren en aan te vullen, in overleg met de auteurs, en door de muziek er bij op te nemen, die door een toonkunstenaar op papier is gebracht; tevens werden vroolijke en goed geslaagde teekeningen en caricaturen gemaakt, die de uitgaaf sieren en het geheel tot een smaakvol boekje verhoogden. Het begrip „winst te maken” is uitgesloten bij het mooi uitgevoerde werk. Zoo maakt het boekje, op goed papier gedrukt, met een keurig geslaagd bandje van den student-teekenaar een smakelijken indruk.

Met een gerust hart kan ik U dus de aanschaffing aanbevelen, want de beoordeelingen, indertijd in de verschillende studentenbladen, zeggen genoeg, dat eene dergelijke uitgave, zelfs in den minderwaardigen eersten vorm, op prijs werd gesteld en het een heuglijk feit mag worden genoemd.

Als bundel studenten-poëzie toch staan de **Rotte Blâren** daar als een unicum der laatste vijftig jaar met **Piet Paaltjes** als naasten voorganger. Moge de litteraire waarde van eenige der eersten achterstaan bij de laatsten, als kinderen van dezen tijd klinken hunne stemmen vertrouwelijker, zijn hun gang en manieren begrijpelijker en vertolken zij meer het eigenaardige leven en beweeg der tegenwoordige studenten-maatschappij.

De humoristische kijk der dichters HUGO en EDUARD is voor een goed deel aan iederen student gemeen; de gave hiervan te getuigen in liedjes vol klinkenden **humor, rake typeering en scherpe teekening** was slechts hun gegeven.

Geen, die goed student is, of geweest is, of hij zal nagenoeg **bij elk liedje genieten** van de woorden en uitdrukkingen, van wendingen en voorstellingen, waarvan hij slechts het **innig-komische** kan begrijpen.

De leuke scherpte der puntichten:

Jan werd student; vol toekomstdroom
het onderpaar.
Hij is gesjeesd teruggekomen
na twalef jaar.

En dan de verzuchting met vertroosting:

„Wie weet er een remedie voor,
elkeen sleept mij door 't slijk?”
„Mijn vriend”, ik fluister 't u in 't oor,
„wees rijk!”

Veel zal voor den Leidschen student een bijzonder charme bezitten, als behandelend speciaal Leidsche typen en toestanden, doch deze zijn slechts als een specimen van het algemeene type te beschouwen. Wie, die een ware kroegjool heeft meegemaakt, zal niet genieten van „t **Vierde speelt?**”

„t Is Kroegjool, mijne Heeren”, etc.

— Hoe geslaagd is verder „**De Student**” in het laatste couplet:

De vader had lang consideratie
met 't oudste telgje van zijn kroost
tot slot mislukte z'n educatie.
Gesjeesd ging 't zoontje naar den Oost;
doch, met wat geld na twalef jaren,
komt hij terug en speelt de beest.
Dan zucht Papa „t Is me, Godbeware,
alsof-ie niet is weg geweest.

Van meer ernstige waarneming getuigt o.a.:

Op 't tooneeltje van Alcazar
zitten vijf vrouwen, vijf moede gezichten,
kijken de zaal in met oogen star,
oogen die af en toe even lichten.

De nieuwe uitgave eindigt met een **Besluit** waarin oorsprong, aard en bedoeling der **Rotte Blâren** in 't kort door de dichters zelf zeer zuiver wordt weergegeven.

Het laatste couplet:

Doch als der dagen leed langzaam gerezen
over mijn leven donk're golven breidt,
dan zal ik uit deez' simple liedjes lezen
het licht geluk van mijn studententijd.

Al wie dit licht geluk gekend heeft, hij zal het in de **Rotte Blâren** terugvinden.

Een ieder zal het in zijn bezit willen hebben, als het boek, dat hem den gelukkigsten tijd van zijn leven weer zal voor oogen brengen en om zodoende de daad vol **piëteit** der Heruitgevers te steunen.

Het studenten-weekblad *Minerva* zegt o.a. in het nummer van 15 Juni 1905:

Maar niettegenstaande dezen Pluizer bleef de meerderheid de waarde dezer liedjes in iets anders zoeken dan in de feil-looze vorm, en het feit dat ze nu nog **zoo bekend, veel-gezongen en -geciteerd** zijn spreekt op zich zelf al voor hun **waarde**. En verder: Wat doet een prettige band, een ruim formaat, een goede druk toch veel toe tot een juiste beoordeeling van den inhoud.

Het *Studenten-Weekblad* in het nummer van 16 Sept. 1905 schrijft o.a.:

... er zijn leuke verzen te over en aardige muziek er bij en goede plaatjes ...

Rotte Blâren is in ieder geval een hoogst verdienstelijk werk van de verzamelaars, waar wij dankbaar voor mogen zijn.

En ten slotte besluit het „met de hoop, dat ook Delftsche studenten eens zullen zingen wat in **Rotte Blâren** staat. De vroolijkheid zou er zeker mee gebaat zijn.”

Verkrijgbaar à f 3,25 bij den Boekhandelaar J. WALTMAN Jr. te Delft.